

Buletin lunar
al CNPF – luna
septembrie, 2014

2

Decizii
ale Comisiei Naționale
a Pieței Financiare

3

Interviu cu Veaceslav Gamurari,
managing-partner Broker de
Asigurare "Coverins" SRL

4

CNPF: Numărul de contracte „Carte Verde” pentru Belarus, Ucraina și Rusia a scăzut, în august, cu 80 la sută

Numărul de contracte „Carte Verde” pentru Zona 2 (Belarus, Ucraina și Federația Rusă) a scăzut, în luna august, cu 80,32 la sută, informează MOLDPRES cu referire la un comunicat de presă al Comisiei Naționale a Pieței Financiare (CNPF).

CNPF a reacționat oficial, după articolele apărute în presă, potrivit cărora „companiile de asigurări din Republica Moldova, începând cu luna august curent, refuză să încheie cu persoanele fizice și juridice contracte de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto externă „Carte Verde” pentru Zona 2 (Belarus, Ucraina și Federația Rusă), propunând solicitanților contracte pentru Zona 3, ce sunt de 3 ori mai costisitoare”.

CertIFICATELE pentru Zona 3 sunt valabile pentru toate țările sistemului Carte Verde, inclusiv Europa și, prin urmare, sunt mai scumpe.

Comisia Națională constată că un declin considerabil al contractelor pentru Zona 2 „s-a observat la patru din cele șase companii cu drept de a vinde asigurări „Carte Verde”. „Dar și în aceste circumstanțe se atestă semnale ce vin să combată ideea stagnării absolute la acest capitol. Mai mult,

datele arată că una dintre companii chiar a dublat vânzările pentru zona respectivă”, precizează Serviciul de presă al CNPF.

Una din cauzele care pot fi invocate, în opinia autorității de reglementare a pieței financiare, „este reducerea semnificativă a fluxului de mărfuri și

călători în direcția respectivă, cauzată de embargoul economic și situația din Ucraina”.

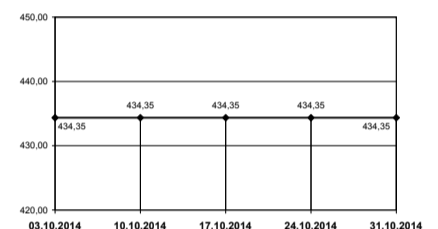
Date ale Biroului Național de Statistică arată că în prima jumătate a acestui an, exporturile din Republica Moldova în Federația Rusă și Ucraina au scăzut cu 23,6 la sută și, respectiv,

17,8 la sută, față de perioada similară a anului precedent, iar în Belarus au crescut cu 34,9 la sută.

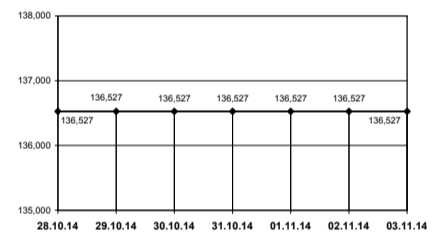
Companiile de asigurări au eliberat în primul semestru 94 020 de certificate „Carte Verde”, inclusiv 23 376 – pentru Zona 2 și 28 926 – pentru Zona 3, potrivit datelor CNPF.

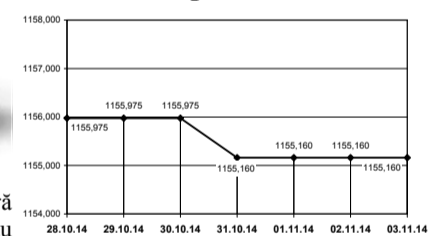
CNPF

Banking Stock Index – InfoMarket

EVM-Composite

Curs valutar 5.11.2014

Valuta	Rata	Cursul
USD	1	14.8327
EUR	1	18.5386
UAH	1	1.1498
RON	1	4.2014
RUB	1	0.3421

Sumarul tranzacțiilor bursiere din săptămâna trecută

Volumul tranzacțiilor bursiere în perioada 27-31 octombrie 2014 a constituit 631,3 mii lei. În total, la bursă au fost încheiate 20 de tranzacții cu acțiunile ale 12 emitenți.

Volumul Secției de Bază a bursei a constituit 56,9 mii lei. Prețul de piață al acțiunilor companiei din Chișinău „JLC-Invest” a scăzut de la 0,45 până la 0,37 lei.

În Secția Tranzacțiilor Directe au fost încheiate tranzacții de vânzare a acțiunilor în cadrul licitațiilor cu strigare și prin intermediul ofertelor publice pe piața secundară.

În cadrul licitațiilor cu strigare ca pachete unice au fost realizate acțiunile ale 8 emitenți în sumă de 464,1 mii lei. În rezultatul negocierilor dintre brokeri s-a majorat prețul inițial al acțiunilor societății „Cereale Cahul” (7,50 lei) și au fost vândute 6 pachete de acțiuni ale acestui emitenț: 2 pachete cu 20 lei, 1 pachet cu 20,01 lei și 3 pachete cu 21,01 lei per acțiune. De asemenea, au fost procurate 2 pachete de acțiuni ale întreprinderii „Moldagroconstrucția” cu 410 și 420 lei per acțiune (prețul de pornire a fost de 100 lei).

Prin intermediul ofertei publice de preluare obligatorie anunțată anterior, Enicov Cristina a cumpărat 1,61% din acțiunile societății din Chișinău „Anticor” la prețul de 175,90 lei. Valoarea totală a pachetului procurat a constituit 110,3 mii lei.

Bursa de Valori a Moldovei prestează servicii de consulting în domeniul activității licențiate (bursiere).

Abonează-te!

Abonează-te la Ziarul
Capital Market în toate oficiile
„Poșta Moldovei” din țara sau
la distribuitorii noștri:
Moldpresa (022) 222221
Pressinform-Curier (022) 237187
USP-Presa (022) 929128
Ediții Periodice (022) 233740

Rechizitele bancare ale **Fondului de compensare a investitorilor**, deschis în conformitate cu prevederile Regulamentului privind Fondul de compensare a investitorilor, aprobat prin Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 32/2 din 16.06.2014:

**Comisia Națională
a Pieței Financiare**

Cod fiscal: 1007601001293,
BC „Victoriabank” SA
Filiala nr. 11 Chișinău
Codul băncii: VICBMD2X883;
Cont bancar: 225181145.

Comisia Națională a Pieței Financiare

BULETIN LUNAR • 9 • 2014

PIAȚA VALORILOR MOBILIARE

PIAȚA PRIMARĂ

În septembrie 2014, în Registrul de stat al valorilor mobiliare, ținut de către Comisia Națională a Pieței Financiare (CNPF), au fost înregistrate 7 emisiuni suplimentare de acțiuni în valoare de 191,78 mil. lei (Tabelul nr. 1).

Volumul emisiunilor de acțiuni în septembrie 2014 s-a majorat comparativ cu aceeași lună a anului precedent cu 105,34 mil. lei.

Totodată, indicatorii emisiunilor suplimentare înregistratează o creștere semnificativă de la 19,32 mil. lei în anul 2011 la 191,78 mil. lei în anul 2014 (Diagrama nr. 1).

În ianuarie-septembrie 2014, au fost realizate 49 emisiuni de acțiuni în valoare de 1150,45 mil. lei, cu 334,17 mil. lei sau 40,94% mai mult, comparativ cu perioada similară a anului precedent (Diagrama nr. 2).

Se constată că deși numărul emisiunilor de valori mobiliare este în descreștere din anul 2011 până în anul 2014 (Diagrama nr. 3), volumul total al emisiunilor a înregistrat o creștere continuă pe parcursul perioadei 2010-2014 (Diagrama nr. 2). În perioada de referință, fluxul de investiții străine constituie 778,75 mil. lei sau 67,69% din totalul emisiunilor.

PIAȚA SECUNDARĂ

Pe parcursul lunilor ianuarie-septembrie 2014, pe piața secundară au fost efectuate 2960 tranzacții cu valori mobiliare în volum de 1040,90 mil. lei, fiind înregistrată o descreștere cu 16,38% comparativ cu volumul tranzacțiilor efectuate în perioada ianuarie-septembrie 2013. Volumul total al tranzacțiilor atestă o evoluție neuniformă în perioada 2010-2014, iar numărul total al tranzacțiilor înregistrează o descreștere semnificativă de la 4101 unități în anul 2010 la 2960 unități în anul 2014 (Tabelul nr. 2).

Astfel, indicatorii pieței secundare a valorilor mobiliare în perioada ianuarie-septembrie 2014 au atestat o evoluție neuniformă, reflectând o descreștere continuă a volumului tranzacțiilor de la 447,31 mil. lei în luna aprilie la 10,46 mil. lei în luna septembrie. Totodată, se observă o evoluție neuniformă a numărului tranzacțiilor.

De remarcat că în luna aprilie volumul tranzacțiilor depășește media lunară de 3,9 ori, iar în luna septembrie a perioadei de referință acest volum este de 11,1 ori mai mic decât media lunară (Diagrama nr. 4).

În luna septembrie 2014, pe piața secundară a valorilor mobiliare au fost efectuate 419 tranzacții cu valori mobiliare în volum total de 10,46 mil. lei, fiind înregistrată o descreștere cu 34,42% a volumului tranzacțiilor față de aceeași lună a anului precedent (Diagrama nr. 5).

În perioada de referință, CNPF nu a înregistrat nici un prospect de ofertă publică a valorilor mobiliare pe piața secundară.

PIAȚA BURSIERĂ

În septembrie 2014, pe piața bursieră au fost înregistrate 246 de tranzacții în volum total de 4,76 mil. lei.

Rulajul bursier s-a majorat de 1,20 ori față de indicatorul lunii septembrie a anului precedent (Diagrama nr. 6).

Valoarea tranzacțiilor bursiere înregistrate în septembrie 2014 a constituit 45,50% din volumul total al tranzacțiilor înregistrate în această perioadă pe piața secundară (Diagrama nr. 7).

Ponderea tranzacțiilor înregistrate pe segmentul bursier în

Tabelul nr. 1 Emisiunile de valori mobiliare înregistrate în Registrul de Stat al Valorilor Mobiliare în septembrie 2014

Denumirea emitentului	Codul ISIN al valorilor mobiliare	Suma emisiunii, lei	Numărul de valori mobiliare plasate, unități	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Prețul de plasare a unei valori mobiliare, lei	Nivelul de cotare la BVM
Emisiuni suplimentare de acțiuni						
S.A. „RED NORD-VEST”	MD14RENN1000	14060330	1406033	10	10	-
S.A. „VATRA&CO”	MD14VATRI008	184700	184700	1	1	-
Magazinul „BUSUIOC” S.A. *	MD14BUSU1004	4323663	37273	141	141	-
S.A. „BARZA ALBĂ”	MD14BARZ1004	1177000	11770	100	100	-
S.A. „DACIA-LV”	MD14DACA1008	3737490	249166	15	15	-
S.A. „AVION-L. V.”	MD14VION1009	9045640	1809128	5	5	-
S.A. „CENTRALA ELECTRICĂ CU TERMIFICARE NR. 2”	MD14TEMO1008	159252070	15925207	10	10	-
Total		191780893	19623277			

* prin majorarea valorii nominale a unei acțiuni ordinare nominative.

Tabelul nr. 2 Piața secundară, septembrie 2010-2014

Indicator	2010	2011	2012	2013	2014	2014 față de 2013, %	
Piața bursieră	Numărul de tranzacții (unități)	1986	1543	1491	946	962	+1,69
	Volumul tranzacțiilor (mil. lei)	195,17	182,5	535,12	519,4	484,38	-6,74
Piața extrabursieră	Numărul de tranzacții (unități)	2115	2494	1718	2159	1998	-7,45
	Volumul tranzacțiilor (mil. lei)	189,52	1615,5	404,77	725,35	556,48	-23,28
Total piața secundară	Numărul de tranzacții (unități)	4101	4037	3209	3105	2960	-4,67
	Volumul tranzacțiilor (mil. lei)	384,69	1798	939,89	1244,75	1040,86	-16,38

Tabelul nr. 3 Tranzacțiile efectuate cu valorile mobiliare emise de către societățile pe acțiuni incluse în listingul Bursei de Valori a Moldovei, septembrie 2014

Denumirea emitentului	Codul ISIN	Nr. de tranzacții, unități	Nr. de acțiuni tranzacționate, unități	Prețul de piață al unei acțiuni, lei	Volumul tranzacțiilor, lei	Cota acțiunilor tranzacționate în totalul acțiunilor emise, %	Valoarea nominală a unei acțiuni, lei	Nivelul de cotare
Tranzacții efectuate în regimul pieței interactive								
BC „MOLDOVA-AGROINDBANK” SA	MD14AGIB1008	2	221	1025,00	226525,00	0,021	200,00	1
BC „MOLDOVA-AGROINDBANK” SA	MD14AGIB1008	3	200	1000,00	200000,00	0,019	200,00	1
BC „BANCA DE ECONOMII”	MD14BECM1002	1	7	6,00	42,00	0,000	5,00	1
BC „MOLDINDCONBANK” SA	MD14MICB1008	1	300	95,00	28500,00	0,006	100,00	1
BC „VICTORIABANK” S.A.	MD14VCTB1004	5	1239	29,95	37108,05	0,005	10,00	1
Total		12	1967		492175,05			

luna septembrie 2014 constituie 58,71% din numărul total al tranzacțiilor efectuate în luna respectivă (Diagrama nr. 8).

Conform datelor din Diagrama nr. 6 se atestă că indicatorii pieței bursiere evoluează neuniform în perioada 2010-2014, remarcându-se volumul tranzacțiilor bursiere înregistrat în luna septembrie 2011, care depășește media lunilor septembrie din acești ani de 3,1 ori.

Informația privind tranzacțiile efectuate cu valorile mobiliare emise de către societățile pe acțiuni incluse în listingul bursier este prezentată în Tabelul nr. 3.

SEGMENTUL EXTRABURSIER

În luna septembrie 2014, pe segmentul extrabursier au fost înregistrate 173 tranzacții în volum de 5,70 mil. lei. Volumul acestor tranzacții a înregistrat o descreștere de 2,1 ori comparativ cu perioada corespunzătoare a anului precedent (Diagrama nr. 9).

Potrivit structurii tranzacțiilor extrabursiere, în perioada de raportare ponderea maximă după volum revine tranzacțiilor de aport la capitalul social de 1,82 mil. lei sau 31,93%. Tranzacțiile rezultate din moșteniri au constituit 1,69 mil. lei sau 29,65% din volumul total al tranzacțiilor extrabursiere. Tranzacțiile de donație au constituit 1,15 mil. lei sau 20,18% și alte tranzacții - 1,04 mil lei sau 18,24% (Diagrama nr. 10)

Comisia Națională a Pieței Financiare:

MD 2012, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 77,

tel.: (37 322) 859 401, www.cnpf.md

Direcția relații externe și dezvoltare: tel.: (37 322) 859 430

Diagrama nr. 1 Volumul emisiunilor de valori mobiliare în septembrie 2010-2014

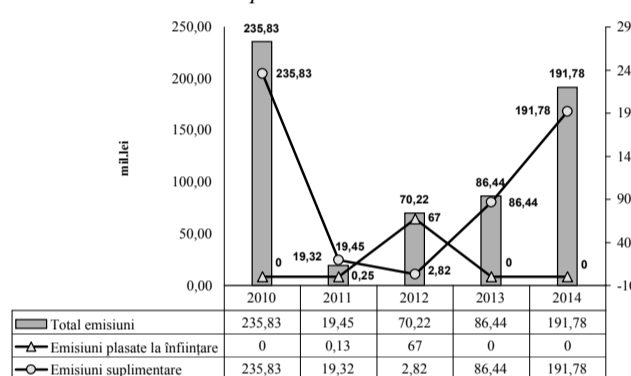

Diagrama nr. 2 Volumul emisiunilor de valori mobiliare în ianuarie-septembrie 2010-2014

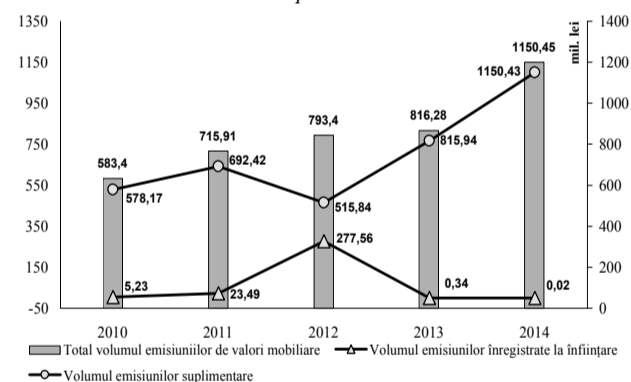

Diagrama nr. 3 Numărul emisiunilor de valori mobiliare, ianuarie-septembrie 2010-2014

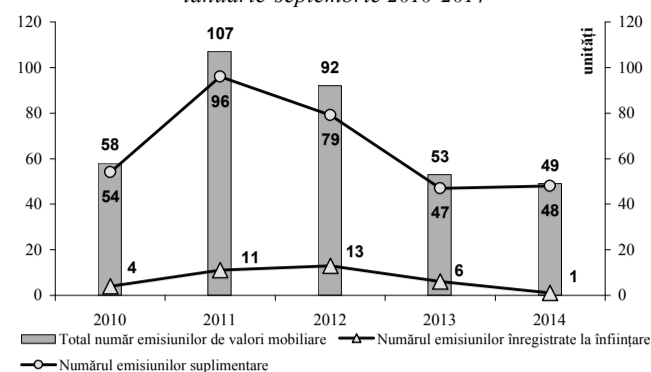

Diagrama nr. 4 Evoluția lunară a tranzacțiilor pe piața secundară, ianuarie-septembrie 2014

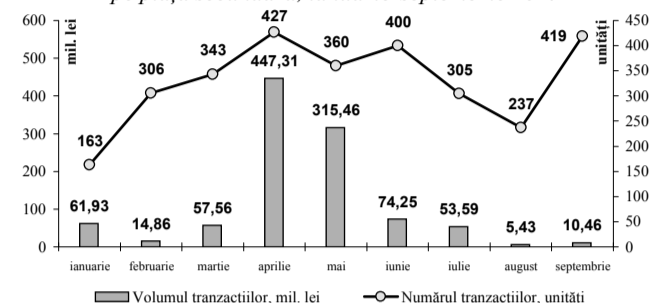

Diagrama nr. 5 Tranzacții pe piața secundară, septembrie 2014

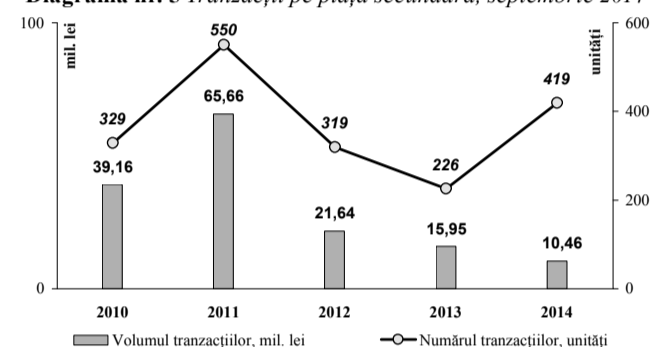

Diagrama nr. 6 Tranzacții bursiere, septembrie 2010-2014

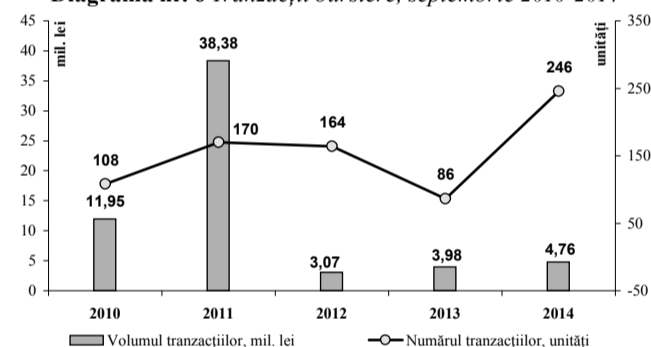

Diagrama nr. 7 Structura tranzacțiilor pe piața secundară, septembrie 2014 (după volumul tranzacțiilor)

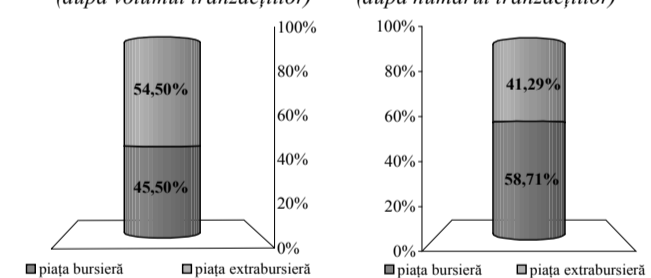

Diagrama nr. 8 Structura tranzacțiilor pe piața secundară, septembrie 2014 (după numărul tranzacțiilor)

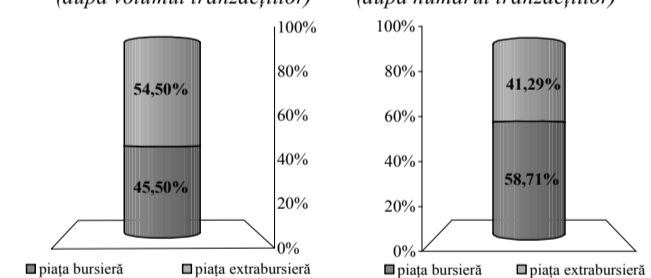

Diagrama nr. 9 Tranzacții extrabursiere, septembrie 2010-2014

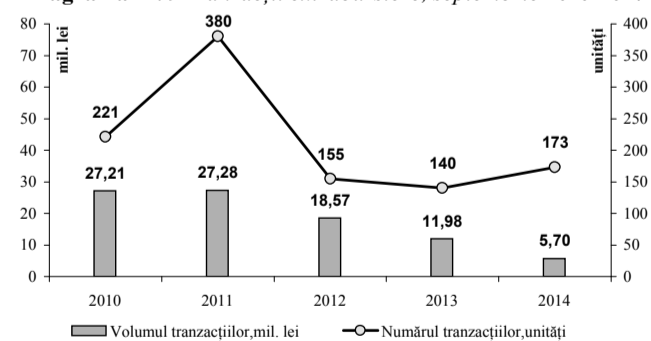
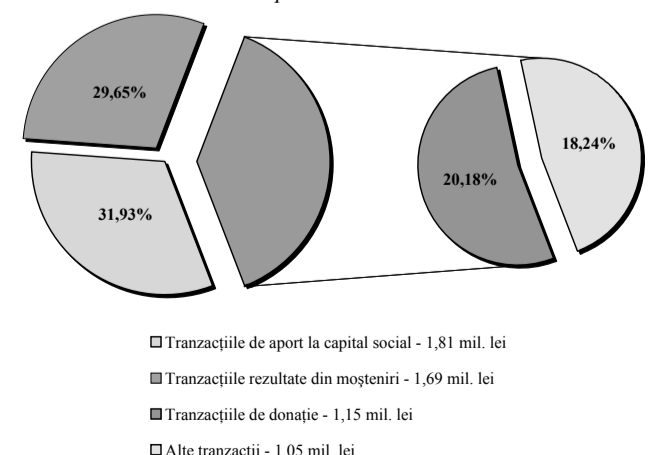

Diagrama nr. 10 Structura tranzacțiilor extrabursiere, septembrie 2014

Decizii ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare

La 30 octombrie 2014 a avut loc ședința Consiliului de administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare.

Ca rezultat al neexecutării, în mod repetat, de către persoanele cu funcții de răspundere ale unor brokeri de asigurare-reasigurare a hotărârilor Comisiei Naționale a Pieței Financiare „Cu privire la prescrierea unor brokeri de asigurare de a prezenta rapoartele specializate” și „Cu privire la prescrierea repetată unor Brokeri de Asigurare-Reasigurare de a prezenta rapoartele specializate”, Consiliul de administrație a aprobat hotărârea prin care se retrage licența Brokerilor de Asigurare-Reasigurare „PREMIUM BROKER” S.R.L. seria CNPF nr. 000551, eliberată la 30.03.2010, valabilă până la 30.03.2015 și „UNIVERSAL ASIG” S.R.L. seria CNPF nr. 000745, eliberată la 25.10.2013, valabilă nelimitat, pentru dreptul de a desfășura activitate de intermediere în asigurări și reasigurări, fiindu-le prescris în decurs de 10 zile lucrătoare, să depună la Comisia Națională a Pieței Financiare licențele retrase.

În scopul verificării respectării legislației în domeniul asigurărilor, Consiliul de administrație a decis să inițieze controlul complex al activității Brokerului de Asigurare-Reasigurare „PROMOASIG UNIVERSITAS” S.R.L. pentru perioada 01.10.2011-30.09.2014.

Dat fiind că Societatea pe acțiuni „SMA-Fertilitate” și-a conformat activitatea cerințelor legislației prin prezentarea la Comisia Națională a Pieței Financiare a dării de seamă asupra valorilor mobiliare (raportului anual) pentru anul de gestiune 2013, în cadrul ședinței s-a decis să fie anulat suspendarea operațiunilor bancare la conturile curente ale societății în cauză, informându-se Inspectoratul Fiscal Principal de Stat și băncile comerciale cu privire la anularea

suspendării operațiunilor bancare la conturile curente ale Societății pe acțiuni „SMA-Fertilitate”.

Examinând cererea prezentată, Consiliul de administrație al CNPF a decis să elibereze „PROREMIZ” S.R.L. permisiunea pentru deținerea cotei substanțiale de până la 10% din acțiunile emise de Societatea pe acțiuni „Bursa de Valori a Moldovei” cu un termen de valabilitate a permisiunii eliberate de 6 luni din data adoptării deciziei.

În urma examinării rezultatelor controlului tematic privind respectarea legislației în domeniul asociațiilor de economii și împrumut, Consiliul de administrație a hotărât să fie inițiată procedura de tragere la răspundere contravențională a directorului executiv al A.E.Î. „CIUCIULENI-CREDIT”, prescriind administratorilor asociației întreprinderea măsurilor privind înlăturarea încălcărilor reflectate în actul de control și respectarea necondiționată a prevederilor actelor legislative și normative. Luând act de înlăturarea de către asociație a încălcărilor reflectate în actul de control, hotărârea indică A.E.Î. „CIUCIULENI-CREDIT” să prezinte lunar Comisiei Naționale a Pieței Financiare, până la înlăturarea integrală a încălcărilor constatate, rapoarte cu privire la măsurile întreprinse, cu anexarea copiilor documentelor justificative.

În scopul verificării respectării legislației în domeniul asociațiilor de economii și împrumut, Consiliul de administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare a decis inițierea controalelor complexe ale activității A.E.Î. „GURA BĂCULUI” și „SPEIA” pentru perioada 01.10.2011-30.09.2014.

Urmare a examinării cererilor depuse, Consiliul de administrație a avizat înregistrarea de stat a modificărilor operate în statutele Asociațiilor de Economii și Împrumut „ASOCIAȚIA CENTRALĂ A ASOCIAȚIILOR DE ECONOMII ȘI ÎMPRUMUT” și „MICROFIN”.

Banca de Economii a început plata sumelor indexate pentru depunerile la fosta bancă de economii a URSS, persoanelor care au depus cereri de înregistrare până la 30 septembrie 2014

Potrivit Ministerului Finanțelor, în special, depozenților născuți până în 1991 inclusiv, le sunt plătite sumele indexate la prima etapă, iar celor născuți până în 1931 inclusiv – plățile la etapa a doua.

Comisia centrală pentru indexarea depunerilor bănești ale populației a comunicat că pentru primirea indexării, depozenții se pot adresa la subdiviziunile Băncii de Economii.

Agenția InfoMarket a informat anterior că, până în prezent, pentru plata sumelor indexate au fost alocate 620 mil. lei.

La prima etapă, indexarea este efectuată în baza raportului de 1 rublă la 1 leu pentru prima mie de ruble de pe toate conturile. Următoarea etapă prevede indexarea depunerilor în baza proporției 2,5 ruble la 1 leu pentru conturile cu sold mai mare de 1000 de ruble pentru un deponent.

Legea despre indexarea depunerilor bănești ale populației în Banca de Economii a fost aprobată de Parlamentul Moldovei pe 12 decembrie 2002. Potrivit datelor Băncii de Economii, conform situației din data de 2 ianuarie 1992, în Moldova erau înregistrate 1 mil. 988,9 mii de conturi, iar suma depunerilor era de 4 mlrd. 137,3 mil. ruble. Inițial, a fost estimat că pentru indexarea tuturor conturilor în ruble va fi nevoie de 1,7 mlrd. lei.

Lafarge Moldova a împlinit 6 ani de activitate fără accidente

Potrivit Serviciului de presă al companiei, pentru obținerea acestui scop, echipa Lafarge a efectuat un volum enorm de muncă: au fost implementate standardele de sănătate și securitate ale Grupului Lafarge, alături de legislația națională în domeniu; au fost îmbunătățite permanent cunoștințele de securitate ale angajaților, contractanților și transportatorilor prin training-uri și simulări; s-a realizat schimbul de experiență cu toți angajații pentru a preveni problemele de sănătate și securitate; permanent au avut loc audieri și au fost raportate incidentele.

„Intenționăm să continuăm eforturile de îmbunătățire a condițiilor de securitate în industria noastră și să extindem această acțiune asupra transportării materialelor de construcție în Moldova, care este perfectibilă”, a menționat directorul general al Lafarge Moldova, Nicolas Valdinoci.

Amintim că pentru realizările obținute în domeniul sănătății și securității, în 2010, Lafarge Moldova a devenit membru al Clubului Lafarge de Excelență în sănătate și securitate. În 2013, Lafarge Moldova a devenit Membru de Aur al acestui club select. Realizările companiei Lafarge au fost, de asemenea, recunoscute de autoritățile naționale din Moldova.

Lafarge este prezentă în Moldova din momentul achiziționării uzinei de ciment Rezina în 1999 și a investit până acum aproape 50 milioane de euro pentru modernizarea acesteia. În 2011, Lafarge și-a extins prezența în țară prin deschiderea unei noi operațiuni în Chișinău și actualmente este prezentă în trei locații: uzina de ciment Rezina, Centrul de Încercări a Betoanelor în Chișinău și terminalul feroviar din Comrat, având 228 de angajați în toate locațiile sale.

Lafarge este lider pe piața cimentului din Moldova. Compania furnizează pe piață cimenturi inovative și o gamă largă de soluții și servicii pentru clienții săi din industria construcțiilor.

InfoMarket

Telefonul de încredere

Telefonul de încredere a fost creat în scopul conlucrării mai eficiente cu societatea civilă în direcția prevenirii cauzelor de abuz în serviciu comise anterior sau în prezent de către angajații Comisiei Naționale a Pieței Financiare, precum și de către participanții profesioniști la piața valorilor mobiliare, la piața asigurărilor și sectorul plasamente colective și microfinanțare. Examinarea mesajelor și luarea măsurilor, în conformitate cu Legislația Republicii Moldova, sunt garantate.

Telefonul de încredere: (+373 22) 859-405. E-mail: info@cnpf.md

BNM: Devalorizarea leului moldovenesc față de dolarul SUA din ultimul timp a fost determinată de o serie de factori interni și externi

Directorul Departamentului operațiuni valutare și relații externe al Băncii Naționale a Moldovei, Lucia Hadârcă, a declarat jurnaliștilor că unul din factorii principali este aprecierea dolarului față de alte valute pe piețele externe, pe fundalul îmbunătățirii indicatorilor economici din SUA, dar și a situației din regiune, în special în Rusia și Ucraina, unde rubla și hrivna s-au devalorizat considerabil.

Specialistul a mai spus că un alt factor de devalorizare a leului a fost situația de pe piața valutară internă, în special, oferta mică de valută din partea persoanelor fizice și cererea mare din partea persoanelor juridice.

Referindu-se la intervențiile BNM, Lucia Hadârcă a menționat că instituția a vândut, de la începutul anului, 153 mil. USD. În același timp, în octombrie BNM nu a efectuat intervenții pe piață, iar situația a fost relativ echilibrată. Lucia Hadârcă a spus că, în prezent, pe piață situația este destul de stabilă, iar cererea de valută este aproape integral acoperită de ofertă. Oficialul a precizat că BNM dispune de suficiente rezerve valutare și, în caz de necesitate, va interveni.

Comentând cursul record al leului față de dolarul SUA, reprezentantul BNM a menționat că monedele naționale ale țărilor din regiune s-au devalorizat mai tare față de dolar, decât leul. De exemplu, dacă leul de la începutul anului s-a devalorizat cu 13,4%, atunci hrivna ucraineană – cu peste 50%, iar rubla rusească – cu 29%.

InfoMarket

Băncile din Moldova, în decurs de un an, au majorat portofoliul ipotecar cu o treime, până la 2,3 mlrd. lei (155 mil. USD)

Surse din cadrul Băncii Naționale a Moldovei (BNM) au relatat corespondentului agenției „INFOTAG” că suma creditelor ipotecare acordate cetățenilor moldoveni, la data de 1 octombrie 2014 a constituit 2,3 mlrd. lei (155 mil. USD). Timp de nouă luni ale anului curent, mărimea datoriei ipotecare pe sistemul bancar s-a majorat cu 21%. La finele lunii ianuarie 2014 acest indice constituia 1,83 mlrd. lei. Comparativ cu aceeași perioadă din 2013, când acest indice constituia 1,68 mlrd. lei, creșterea a atins 31%.

Timp de un an, în topul băncilor care sunt lideri la creditarea ipotecară au avut loc modificări. Dacă cu un an în urmă primele trei locuri erau ocupate de Moldova Agroindbank (398,6 mil. lei), Mobiasbancă Groupe Societe Generale (311,3 mil. lei) și EXIMBANK – Gruppo Veneto Banca (299,3 mil. lei), atunci, la începutul lunii octombrie 2014, în top-3 sunt: Moldova Agroindbank (525,4 mil. lei); Moldindconbank (417,4 mil. lei) și Victoriabank (187,1 mil. lei).

Directorul pentru dezvoltare al Ipoteka.MD, Natalia Magari, a relatat corespondentului „INFOTAG” că privește cu optimism spre viitor. „Băncile, limitând creditarea agenților economici, spre exemplu a constructorilor, cu mare plăcere oferă credite persoanelor fizice. Este mult mai sigur. Astfel, ne așteptăm o creștere rapidă a creditării ipotecare”, a spus ea.

Consiliul de administrație și colectivul Comisiei Naționale a Pieței Financiare exprimă sincere condoleanțe domnului Alexandru Tănase, președinte al Curții Constituționale, în legătură cu trecerea în neființă a tatălui, ilustrului ziarist **Constantin Tănase**.

Fie ca bunul Dumnezeu să aducă alinare familiei îndoliate și să-i dea putere să treacă peste aceste momente cumplite.

Colectivul ziarului Capital Market aduce sincere condoleanțe familiei Tănase în legătură cu decesul binecunoscutului jurnalist **Constantin Tănase**. Domnul să-l aibă în pază și să-l odihnească în pace.

CAPITAL Market

Publicație bilingvă a CNPF

INDICE DE ABONAMENT:

Moldpres: 67770
Poșta Moldovei: PM21700
EDITOR: CAPITAL MARKET Î.S.

Nr. de înregistrare:
1003600114204, 27 octombrie 2003
FONDATOR: COMISIA NAȚIONALĂ A PIEȚEI FINANCIARE

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:
Președinte: Iurie FILIP,
Elena VASILACHE, Eugeniu VIȚU,
Zoia TULBURE, Nadejda FILIP.

REDACTOR-ȘEF:
Ghenadie TUDOREANU
Tel.: /373 22/ 229-445

REDACTOR-ȘEF ADJUNCT:
Tatiana SOLONARI
Tel.: /373 22/ 229-335

Recepționarea anunțurilor și rapoartelor anuale:

capital@market.md, ziarulcm@gmail.com
TEL.: /373 22/ 22-12-87, 22-77-58
FAX: /373 22/ 22-05-03

ADRESA REDACȚIEI:

Str. Vasile Alecsandri, 115
(Colț cu bd. Ștefan cel Mare)
CONT BANCAR: 225139437,
c/f 1003600114204,

BC „Eximbank - Gruppo Veneto Banca”, SA.,
fil.11, Chișinău, BIC EXMMMD2436

În ziar au fost utilizate știrile agenției

«Moldpres» și «InfoMarket»
Articolele marcate cu semnul ■ reprezintă publicitate.
Orice articol publicat în «Capital Market» reflectă punctul de vedere al semnatarului, care nu neapărat coincide cu cel al redacției. Republicarea textelor și imaginilor se permite doar cu acordul scris al publicației.

Tipar: Tipografia «Edit Tipar Grup»

Concurența neloială este impedimentul principal pe piața de asigurări din RM

Interviu oferit de Veaceslav Gamurari, managing-partner Broker Asigurare-Reasigurare "Coverins" SRL

– Cum este să lucrezi pe piața de asigurări din RM în calitate de broker?

– Este destul de dificil, reieșind din concurența neloială care persistă, atât în rândul asigurătorilor și a brokerilor, cât și între asigurători și brokeri. La aceasta se mai adaugă și faptul că unii operatori (intermediari), prin acțiunile lor au adus un prejudiciu grav imaginii activității de broker de asigurare. Mai mult decât atât, s-a conturat o tendință, așa zice că a devenit deja o tradiție, ca pentru toate nereușitele și problemele de pe piață să fie învinovați brokerii.

– Care sunt lacunele pe care le resimți cel mai acut: cadrul legislativ, concurențial etc.?

– Impedimentul principal este concurența neloială, care, spre regret, uneori este alimentată și de unele reglementări legale, ce permit activitatea de intermediere nelicențiată unor entități economice nespecializate în asigurări.

– Ce contraste poate identifica un broker de asigurare lucrând pe piața din Moldova?

– În primul rând – comisiunile sunt stabilite disproporțional. Astfel, intermedierea asigurărilor obligatorii este remunerată cu comisioane exagerate, iar intermedierea unor tipuri de asigurări facultative, ce necesită efort intelectual și tehnic, presupune comisioane modeste.

– În al doilea rând – pe piață persistă pasivitatea și temerile asigurătorilor de a promova noi tipuri de asigurări și de a penetra noi segmente. În schimb, acestora nu le este frică să se „zbată” pe segmente „suprapopulate”.

– În al treilea rând – nedorința de a delega anumite activități pe outsourcing, fie brokerilor, fie altor persoane specializate în activități auxiliare în asigurări.

– Compania BAR "Coverins" este unul din liderii pieței locale de brokeraj în asigurări-reasigurări. Cum vedeți aspectul conlucrării asigurătorilor cu brokerii?

– Nu pot vorbi din numele tuturor brokerilor. Din câte cunosc, problemele între intermediari și asigurători au rămas, în fond, aceleași ca și mai înainte, care sunt alimentate, într-o anumită măsură, de ambele părți. Fiecare operator își alege partenerul în funcție de principiile și filosofia de business ale acestuia. Cu toate că colaborăm cu mai multe societăți de asigurare, la moment, doar cu două companii de pe piața locală, "Donaris Vienna Insurance Group" și „Grawe Carat Asigurări”, am stabilit relații veritabile de parteneriat, după modelul existent pe piețele europene.

– Cum apreciați gradul de cooperare al brokerilor activi pe piață? Îi considerați ca fiind solidari sau, mai degrabă, această tagmă poate fi văzută prin prisma fabulei "Racul, broasca și știuca"?

– Părerea mea personală este că brokerii de asigurare din RM așa și n-au format o breaslă veritabilă. Nu există nici unitate, nici cooperare. Majoritatea brokerilor nu conștientizează necesitatea și rolul unei asociații profesionale și preferă ca problemele să le fie soluționate de alții, decât de ei înșiși. Dacă e să analizăm comportamentul și gradul de implicare al brokerilor în soluționarea problemelor ce apar, acestea ar putea fi caracterizate prin câteva cuvinte – apatie, indiferență și neputință. Firme de brokeraj sunt multe, la fel de multe și diferite le sunt interesele și principiile de lucru. Dacă veți face o trecere în revistă a companiilor de brokeraj, mai bine zis a fondatorilor și beneficiarilor efectivi ai acestora, veți înțelege că există foarte puține premise pentru existența unei comunități unite, profesionale și combative de brokeri. E necesar de făcut încă o remarcă importantă: pentru puține societăți de brokeraj activitatea de intermediere constituie activitatea de bază, pentru mulți dintre ei această activitate este una complementară.

– Se pare că în ultimii doi ani, piața de asigurări din Moldova a intrat într-o nouă fază, nu prea benefică. Cum comentați această etapă?

– Procesele ce se petrec acum sunt rezultatul firesc al "politicii struțului" promovată de companiile mici și mijlocii. Comunitatea asigurătorilor niciodată n-a reacționat la obstrucționarea, limitarea activității sau chiar eliminarea unor companii de pe piață, asta deoarece nu există relații colegiale pe piață, ci doar concurență. În acest caz, de ce să ne mire faptul că sunt prezente tendințe monopoliste? De cele mai multe ori asigurătorii își unesc eforturile pentru a elimina un operator de pe piață, fie prin acțiuni, fie prin inacțiuni – "nu e problema mea, nu mă doare". Dar, în același timp, nu se observă ca asigurătorii să facă un front comun întru apărarea intereselor lor în relațiile cu dealerii auto, spre exemplu, care storc sume enorme din asigurători.

– De ce are nevoie piața de asigurări din Moldova pentru o dezvoltare armonioasă?

– Piața are nevoie de o resetare, ce ar cuprinde: reconștientizarea rolului asigurătorilor și intermediarilor în asigurări; crearea unui lobby comun al asigurătorilor și brokerilor profesioniști pentru promovarea asigurărilor în societate pe toate căile legale și implementarea unor noi tipuri de asigurare; eliminarea practicilor concurenței neloiale; educarea potențialilor asigurați și reeducarea majorității asiguraților existenți; refacerea sau remodelarea asociațiilor profesionale ale asigurătorilor și intermediarilor în asigurări existente la moment.

– Cum vedeți piața de asigurări peste 5-10 ani?

– Este dificil să faci careva previziuni și prognoze legate de piața

locală de asigurări, mai ales că eu deja am greșit o dată, cu vreo 5 ani în urmă, atunci când am afirmat, că, odată cu intrarea în vigoare a Legii 407-XVI, lucrurile se vor îmbunătăți pe piața locală. N-a fost să fie. Așa că o să mă limitez în a vă aduce aminte denumirea unui film din anul 1968 "Vom trăi până luni". Răspunsul meu ar fi: "Să ajungem până luni"!

– Care sunt principalele segmente de asigurări pe care operează BAR "Coverins"?

– Portofoliul societății de brokeraj "Coverins" este format din asigurări facultative, care constituie 95% din portofoliu. Ponderea cea mai mare o constituie asigurările de bunuri (Autocasco, asigurări agricole, riscuri tehnice, imobile) și asigurări de răspundere civilă. În continuare ne vom axa pe aceste tipuri de asigurare și pe servicii de reasigurare.

– Din ce considerente ați ales să lucrați anume pe aceste segmente, mai ales că "trendul pieței îl reprezintă asigurările de motoare? Se pare că nu sunteți la "modă"?

– Nu poți deveni specialist veritabil în domeniu, practicând doar RCA sau autocasco. Inevitabil te vei plafona și nu vei căpăta deprinderi și cunoștințe pentru a intermedia asigurări complexe și specifice, respectiv, îți limitezi sursele de venit. Menirea și competențele unui broker sunt de a gestiona riscuri complexe și specifice, de a oferi soluții concrete în lupta contra riscurilor. Credeți că aveam să fim selectați de către Aon chiar dacă intermediam și 30 mil. lei de RCA pe an? Personal mă îndoiesc de aceasta.

– Recent, BAR "Coverins" a participat la conferința internațională "Agricultural Insurance, Reinsurance & Brokerage"? Cu ce impresii ați venit?

– Participăm în fiecare an la lucrările acestei conferințe, la care sunt prezenți specialiști consacrați din companii de top la nivel internațional, unii dintre care decid foarte multe în materie de plasament a riscurilor din agricultură. Ce impresii poți să ai atunci când aceștia îți vorbesc cu respect, cu interes, îți propun soluții și instrumente reale pentru asigurarea și reasigurarea riscurilor din RM? Desigur că doar pozitive. Este regretabil, însă,

că o mare parte a producătorilor agricoli și a asigurătorilor locali nu au nevoie de aceste soluții, preferând să-și asume obligații financiare exagerate în raport cu capacitățile lor reale.

– Ce aveți a spune despre asigurările-reasigurările în agricultură din RM pe fondul celor din alte state?

– Evident, avem multe de învățat de la partenerii occidentali, respectiv, multe de implementat. Aceasta se referă, în primul rând, la principiile și calitatea underwritingului. Cadrul legislativ ce reglementează asigurarea subvenționată a riscurilor de producere în agricultură, nu este atât de imperfect în raport cu alte state din fosta URSS. Legislația noastră este mult mai binevoitoare și permisivă față de asigurați, decât în alte state. Aceasta se referă atât la riscurile care pot fi preluate în asigurare, cât și la principiile de evaluare și acceptare a riscurilor în asigurare, lucruri neapreciate de asigurați (potențialii asigurați). Colegii din stăinătate sunt nedumeriți, cum se face că, în situația în care este posibil de a prelua un asemenea risc ca seceta excesivă și există practici, și principii ale unei politici lejere de underwriting, producătorii agricoli, oricum, nu contractează o asigurare? Este extrem de dificil să le explici particularitățile mentalității autohtone.

– O noutate a companiei BAR "Coverins" este că din vara anului 2014 a devenit broker corespondent exclusiv al Aon în Republica Moldova. Explicați ce înseamnă aceasta pentru companie, dar și pentru piața de asigurări din RM?

– Este o onoare să reprezinti un asemenea broker, care este unul din cei mai mari și reprezentativi pe plan internațional. Pentru societatea noastră aceasta constituie o recunoaștere a faptului că suntem un broker de asigurare-reasigurare veritabil. În ceea ce ține de piața locală de asigurări, nu cred că aceasta va genera, instantaneu, o colaborare mai fructuoasă între asigurătorii locali și Aon, situația dată fiind determinată, cu părere de rău, de cauze pur subiective – majoritatea asigurătorilor locali consideră reasigurarea ca fiind o "cheltuială în plus". Mai mult ca atât, odată ce am devenit corespondent Aon în RM, s-a făcut simțită invidia, deloc cu caracter profesional, venită nu din partea brokerilor, ci a unor asigurători. Acest fapt, încă odată, mi-a demonstrat lipsa maturității pe piața locală de asigurări.

– Din câte putem înțelege, sunteți o companie cu anumite inițiative de pionierat. Cât de des se întâmplă ca intențiile pe care le aveți să fie "misiuni imposibile" din cauza anumitor elemente existente pe piața de asigurări din RM?

– Este adevărat. Nu o dată am venit cu inițiative de diferite ge-

nuri, fie implementarea unor standarde de raportare între broker și asigurător, fie a unor noi produse de asigurare. Mai greu stau lucrurile cu punerea în aplicare și promovarea unor noi produse de asigurare, penetrarea unor noi segmente în parteneriat cu companiile de asigurare. Receptive sunt 2-3 companii, dar și aici este loc de multe ezitări și amânări. Înțelegem că acționarii acestora au anumite obiective și planuri, că e mai confortabil să prestezi din an în an aceleași produse practic neactualizate, dar să obții o creștere durabilă și calitativă prestând doar asigurări auto – este o iluzie. E regretabil să vezi cum aproape toate companiile de asigurări de pe piața locală de asigurări s-au "contaminat" de această "febră a aurului", mă refer la lupta pentru dreptul de a vinde Carte Verde, luptă care, în final, ar putea lăsa multe "ruine".

– "Coverins" activează din 2005 pe piața de asigurări din Moldova. Se pare că în curând veți marca un deceniu de activitate. Cum au fost acești 9-10 ani? Care au fost momentele de vârf pe care le-ați atins?

– Acești ani au fost deopotrivă și complicați, și interesanți, cu provocări și succese, cu dezamăgiri și noi relansări. Important e că am devenit un broker de asigurare veritabil, am avut tăria să ținem la principiile profesionale și cele deontologice. Cred că momentul de vârf încă n-a fost atins, suntem pe cale. Sper că mergem pe drumul corect.

– Ce performanțe vă doriți pentru companie? În ce termeni planificați să le obțineți?

– Nu râvnim cu orice preț la un loc de frunte în topul primelor brute subscribe, care este, în mare măsură, irelevant. Este important nu atât indicatorul primelor brute subscribe, ci profitul care-l obții din aceste intermediere. Obiectivul este ca portofoliul nostru să ne genereze cât mai multe venituri din activitatea de consultanță, intermediere de reasigurare, respectiv, obținerea unui profit cât mai mare. Personal, mi-aș dori ca să înregistrăm o cotă a veniturilor din consultanță și reasigurări în mărime de 30%, în următorii 5 ani.

– Ce prognoze așteptați în ceea ce privește rezultatele companiei pentru anul 2014, comparativ cu cel precedent?

– În anul 2014 au fost perioade când s-au înregistrat trenduri atât pozitive, cât și negative la capitolul prime brute subscribe. Evident, în fiecare an ne punem anumite scopuri și chiar dacă în acest an nu le vom atinge în măsura în care ne-am dorit-o, cu siguranță vom recupera în 2015. Mai sunt două luni din acest an, care ar putea schimba considerabil indicatorii financiari. Rămâne să vedem.

– Vă mulțumesc și vă urez succese!

A dialogat
Tatiana SOLONARI

INCE: Mediul de afaceri moldovenesc înregistrează performanțe modeste

Performanța economică a Republicii Moldova la sfârșitul anului 2014 va fi destul de modestă în condițiile în care situația din regiune nu este tocmai bună, iar, mai recent, unele produse moldovenești au fost interzise în Federația Rusă, se arată în analiza Institutului Național de Cercetări Economice, care a prezentat săptămâna trecută tendințele economice ale Republicii Moldova și principalii indicatori pentru anul curent.

Astfel, prognozele creșterii economice pentru anul curent au indicat asupra unei creșteri de 3,7%, iar evoluțiile PIB-ului în primul trimestru 2014 au venit să susțină așteptările, relativ, optimiste. În primul trimestru, PIB a înregistrat o creștere cu 3,6%, comparativ cu 3,5% în anul precedent. VAB (valoarea adăugată brută) în sectorul de bunuri a sporit, comparativ cu perioada similară a anului precedent, cu 7,1% (7,2% în agricultură și 7,1% în industrie) și 3,6% – în sectorul de servicii, înregistrând o dinamică mai înaltă comparativ cu evoluțiile atestate în trimestrul I, 2013.

„În perioada ianuarie-martie 2014, rata inflației s-a situat în limitele intervalului de variație de $\pm 1,5$ p.p. de la ținta de 5,0 la sută, stabilită de BNM pentru anul curent. În această perioadă, indicele prețurilor de consum a crescut cu 1 p.p., comparativ cu perioada similară a anului precedent, constituind 5,4%. Accelerarea indicelui prețurilor de consum s-a produs preponderent sub influența creșterii prețurilor produselor alimentare, pe fundalul deprecierei monedei naționale față de principalele valute de referință (EUR și USD) și intensificării ritmurilor lunare de creștere a prețurilor internaționale pentru unele produse alimentare”, a declarat Alexandru Stratan, directorul Institutului Național de Cercetări Economice.

Potrivit datelor institutului, în primele trei luni ale anului 2014, cursul mediu de schimb al monedei naționale a fost de 18,3 MDL/EUR și 13,3 MDL/USD, fiind înregistrată o depreciere față de moneda unică europeană cu 13,9% și față de dolarul SUA cu 9,8%, comparativ cu perioada similară a anului precedent. Accentuarea tendinței de depreciere a monedei naționale față de principalele valute de referință poate crea riscuri pentru economia națională. Deprecierea ar putea cauza dificultăți în rambursarea creditelor în valută (USD și EURO) fapt ce ar putea duce la reducerea calității portofoliului de împrumuturi bancare, sporind, de asemenea, presiunea asupra prețurilor de consum și reducând capacitatea de cumpărare a consumatorilor.

Alexandru Stratan a precizat că în primul trimestru, 2014, în vederea ameliorării fluctuațiilor excesive ale cursului de schimb al monedei naționale în raport cu principalele valute de referință, BNM a intervenit pe piața valutară, preponderent, în calitate de vânzător de valută străină. Aceste intervenții au condus la micșorarea activelor oficiale de rezervă cu 3,3% față de volumul acestora de la sfârșitul anului 2013.

În ceea ce privește finanțele publice, executarea bugetului public național în primul trimestru al anului 2014 a rezultat cu un deficit în mărime de

70,0 mil. lei, ceea ce este cu 6,7% mai puțin comparativ cu valoarea deficitului înregistrată în aceeași perioadă a anului 2013. Veniturile în bugetul public național au însumat 8413,2 mil. lei, iar cheltuielile – 8483,2 mil. lei, în creștere cu 11,9% și, respectiv, 11,6% comparativ cu perioada similară a anului precedent. Totodată, atât la capitolul venituri, cât și cheltuieli publice se atestă o neîndeplinire a planului cu 4,2% și, respectiv, 25,5%.

Pe parcursul primului trimestru al anului în curs, principalii indicatori ce reflectă activitatea sectorului bancar moldovenesc indică o performanță relativ bună, însă cu anumite semne de incertitudine. La finele lunii martie se atesta, comparativ cu 31.12.2013, o majorare a activelor bancare cu 3,36%, până la 78744,2 mil. MDL; soldul creditelor bancare a fost în creștere cu 3,18%, constituind 44048,5 mil. MDL la finele lunii martie. În același timp, soldul depozitelor bancare a sporit, în această perioadă cu un ritm moderat de 1,3%, însumând 45672,2 mil. MDL, iar volumul creditelor neperformante a crescut de la 11,6% la 13,2%.

Totodată, în ultimii ani, evoluția pozitivă a sectorului autohton de microfinanțare contribuie la redresarea pieței muncii locale. În anul 2013, 10,7% din populația economică activă din Republica Moldova a beneficiat de împrumuturile sectorului de microfinanțare, în creștere cu 2,6 p.p., comparativ cu anul precedent. Cele 85 de organizații de microfinanțare înregistrate la CNPF, în anul 2013, au acordat împrumuturi în valoare de 1805,9 mil. MDL și au primit credite bancare și împrumuturi în sumă de 1280,4 mil. MDL. Valoarea profitului net a crescut de circa două ori pe parcursul anului 2013, ceea ce indică un sector sustenabil pe piața financiară moldovenească, dar cu un potențial nevalorificat.

Situația economică a partenerilor comerciali din spațiul estic – Federația Rusă și Ucraina, la finele anului precedent a creat premise pentru o performanță mai redusă a comerțului exterior al țării în anul curent. Situația rămâne a fi incertă în privința riscurilor, care s-ar putea realiza până la finele anului – înrăutățirea în continuare a situației economice a acestor țări, restricționarea importului anumitor categorii de produse agroalimentare în Federația Rusă, cei mai expuși riscului fiind producătorii de fructe și vinificatorii.

„Începutul anului nu a fost de bun augur pentru exportatorii naționali – producători și intermediari. În pofida unui avans bun al agriculturii în anul precedent și, deci, al disponibilităților de produse agroalimentare, dar și al industriei în primele două luni ale anului curent, în ianuarie-martie valoarea exporturilor a fost în scădere cu 2,8%, comparativ cu perioada similară a anului precedent, iar a importurilor cu 2%, constituind 573,2 mil. USD și, respectiv, 1218,2 mil. USD. Evoluția modestă

a comerțului exterior cu bunuri, a contaminat și alte sectoare, inclusiv transporturile și comerțul. Aceste efecte ar putea fi amortizate parțial de creșterea ofertei de export, precum și de accelerarea exporturilor către țările UE a căror pondere în export a sporit până la 55,6% în această perioadă”, se mai arată în analiza Institutului de Economie.

În primul trimestru, remiterile primite din străinătate au scăzut cu aproximativ 11 mil. USD sau cu 2,8%, comparativ cu primul trimestru al anului precedent. Remiterile din Federația Rusă, care au constituit în primele trei luni ale anului în curs 55% din volumul total al remiterilor, au înregistrat o scădere cu 9% în perioada de referință. Totodată, transferurile bănești prin sistemul bancar în favoarea persoanelor fizice, după o descreștere de 6,2% și 4,2% în primele două luni ale anului 2014, au reluat tendința de creștere începând cu luna martie.

Mediul investițional rămâne a fi puțin atractiv pentru investitorii străini. Firmele străine rămân reticente în ceea ce privește efectuarea investițiilor în economia moldovenească. Înaltele riscuri asociate incertitudinii vectorului politic și economic al statului, în pofida ratificării Acordului de Asociere cu UE, precum și perioada preletorală care, la fel, adaugă nesiguranță, afectează atractivitatea investițională a țării. În primul trimestru, influxul net de ISD (investiții străine directe) a constituit 16,9 mil. USD în descreștere cu 68% față de perioada similară a anului trecut, ceea ce reprezintă cea mai mică valoare înregistrată în această perioadă începând cu anul 2007.

În ceea ce privește mediul de afaceri, Republica Moldova se plasează pe poziții destul de modeste în clasamentele realizate de către diverse organizații internaționale și agenții de rating, fapt ce indică direct asupra deficiențelor structurale ale economiei naționale. Totodată, în pofida constrângerilor existente, calculul indicelui de prognoză de percepție a mediului de afaceri pentru perioada anilor 2013-2015 vorbește despre anticipările optimiste ale antreprenorilor referitoare la ameliorarea situației în următorii ani.

În același timp, Alexandru Stratan a precizat că în primul trimestru al anului curent, în condițiile creșterii ratei mortalității generale (fenomen caracteristic perioadei de iarnă), comparativ cu perioada similară a anului precedent, s-a înregistrat un spor natural negativ de 2,3 persoane la 1000 de locuitori. Cât privește situația pe piața muncii, un indicator relativ optimist privind situația mediului de afaceri, este scăderea ratei șomajului cu 3 p.p. în primul trimestru 2014, comparativ cu perioada similară a anului 2013. În această perioadă s-a înregistrat o creștere anuală atât nominală, cât și reală a câștigului salarial lunar, totodată, tendința a fost asigurată, preponderent de dinamica prețurilor în sectorul bugetar.

Victor URSU

Banca Mondială: Moldova a îmbunătățit semnificativ accesibilitatea la credite

Obținerea autorizațiilor de construcție rămâne cea mai mare problemă

Republica Moldova a urcat 19 trepte în clasamentul mondial privind mediul de afaceri, depășind chiar și țări-membre ale Uniunii Europene, conform ultimului raport al Grupului Băncii Mondiale „Doing Business 2015”. Astfel, țara noastră și-a îmbunătățit semnificativ poziția și s-a ridicat, față de anul trecut, de pe locul 82 pe 63 din cele 189 de țări incluse în clasament.

Conform raportului Băncii Mondiale, țările-vecine de top ale țării noastre sunt: Belarus – 57, Jamaica – 58, Luxemburg – 59, Tunisia – 60, Grecia – 61, Federația Rusă – 62, Moldova – 63, Cipru – 64, Croația – 65, Oman – 66.

Dintre țările ex-sovietice cea mai bună poziție i-a revenit Georgiei (locul 15), fiind urmată de Estonia (17), Letonia (23) și Lituania (24). Kazahstan este plasată pe locul 77, Azerbaidjan – 80, Ucraina – 96, iar România ocupă locul 48.

„Este un salt substanțial față de anul trecut. Moldova a facilitat lansarea afacerilor prin anularea cerinței de capital minim. Suplimentar, a simplificat plata impozitelor pentru companii prin introducerea unui sistem electronic de înregistrare și plată a contribuțiilor de asigurări sociale”, se menționează în raportul instituției financiare internaționale.

De asemenea, „a fost majorat salariul minim utilizat la calcularea obligației de plată a taxei de mediu. Mai mult ca atât, Moldova a majorat rata contribuției angajatorilor la asigurările în medicină și a introdus noi cerințe de prezentare a dării de seamă pentru taxa pe valoare adăugată”, mai constată autorii raportului.

Situația Moldovei în clasamentul „Doing Business 2015”:

- locul 35 – la ușurința de a lansa o afacere;
- locul 175 – la obținerea de autorizații de construcție;
- locul 149 – la racordarea la electricitate;
- locul 22 – la înregistrarea proprietății;
- locul 23 – la obținerea de credit;
- locul 56 – la protejarea investitorilor minoritari;
- locul 70 – la plata taxelor;
- locul 58 – la tema insolvenței.

În particular, clasamentul Băncii Mondiale indică că în ultimul an în Republica Moldova au fost înregistrate progrese semnificative la capitolele: accesibilitatea creditelor (+76 poziții); achitarea impozitelor (+35 poziții); inițierea unei afaceri (+16 poziții); înregistrarea proprietății (+1 poziție) și executarea contractelor (+1 poziție).

„Adresăm felicitări Moldovei! În prezent reglementarea afacerilor este mai ușoară decât acum cinci ani, datorită îmbunătățirilor în lansarea afacerilor, obținerea creditelor și plata impozitelor, printre altele, „a declarat Alex Kremer, director de țară pentru Moldova al Băncii Mondiale.

„Cu toate acestea, pentru a utiliza integral potențialul țării, reglementările bune trebuie să fie transpuse într-o implementare eficientă. Sectorul privat trebuie să se bucure de previzibilitate, transparență și integritate în tranzacțiile sale cotidiene cu instituțiile de stat, pentru ca Moldova să fie competitivă și să valorifice beneficiile integrării sale economice cu UE. Grupul Băncii Mondiale este gata să colaboreze cu autoritățile din Republica Moldova pentru a ajuta țara să realizeze cu succes această agendă importantă”, a subliniat directorul de țară pentru Moldova al Băncii Mondiale.

Astfel, printre domeniile la care țara noastră a înregistrat regrese se numără: obținerea permiselor în construcții (-5); rezolvarea insolvenței (-5); conectarea la electricitate (-1); comerțul transfrontalier (-1) și protecția investitorilor (-1).

La rândul său, reprezentanții Ministerului Economiei afirmă că asupra fiecăruia dintre domeniile problematice enumerate mai sus au fost întreprinse acțiuni de rigoare, inclusiv au fost elaborate amendamente la cadrul legal în vigoare, care se află în procedură de adoptare. „În urma implementării amendamentelor propuse, domeniile respective vor cunoaște o îmbunătățire semnificativă, ceea ce, sperăm, că va avea drept consecință îmbunătățirea poziției ocupate în clasamentul respectiv”, dau asigurări responsabilii din cadrul ministerului.

Raportul anual Doing Business al Grupului Băncii Mondiale analizează 189 de economii în baza a 11 criterii precum: demararea unei afaceri, obținerea unui credit, accesul la rețeaua de electricitate și tranzacțiile transfrontaliere. Documentul nu acoperă, însă, domenii precum securitatea, stabilitatea macroeconomică sau corupția. Instituția financiară internațională precizează că raportul din acest an utilizează noi date și metodologii în trei domenii: soluționarea insolvenței, protecția acționarilor minoritari și obținerea de credit.

Studiul constată că din cele 189 de țări analizate de Banca Mondială, Singapore ocupă prima poziție în ierarhia statelor unde este cel mai ușor să faci afaceri, urmat de Noua Zeelandă și Hong Kong. Din Europa, cel mai bine clasate sunt Danemarca (4), Norvegia (6), Marea Britanie (8), Finlanda (9), Suedia (11), Islanda (12), Irlanda (13) și Germania (14). Pe ultimele locuri ale clasamentului se află trei țări africane (Eritreea, Libia și Republica Centrafricană).

Lilia ALCAZĂ

HOTĂRÎRE

cu privire la aprobarea Regulamentului privind înregistrarea persoanelor calificate în domeniul evaluării acțiunilor în Registrul persoanelor autorizate

Nr. 41/10 din 22.08.2014

Monitorul Oficial nr. 261-267/1282 din 05.09.2014

* * *

În temeiul art. 8 lit. m) și art. 25 alin. (2) din Legea nr. 192-XIV din 12.11.1998 "Privind Comisia Națională a Pieței Financiare" (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 117-126 BIS), art. 23 alin. (3) din Legea nr. 171 din 11.07.2012 "Privind piața de capital" (publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr. 193-197, art. 665), Comisia Națională a Pieței Financiare

ANEXĂ la Hotărîrea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 41/10 din 22 august 2014

REGULAMENT

privind înregistrarea persoanelor calificate în domeniul evaluării acțiunilor în Registrul persoanelor autorizate

Capitolul 1

DISPOZIȚII GENERALE

1. Regulamentul privind înregistrarea persoanelor calificate în domeniul evaluării acțiunilor în Registrul persoanelor autorizate (în continuare – Regulament) a fost elaborat în temeiul prevederilor art. 8 lit. m) din Legea nr. 192-XIV din 12.11.1998 "Privind Comisia Națională a Pieței Financiare" întru aplicarea art. 23 alin. (3) din Legea nr. 171 din 11.07.2012 "Privind piața de capital".

2. Prezentul Regulament stabilește procedura de înregistrare în Registrul persoanelor autorizate (în continuare – Registrul), precum și condițiile de menținere, suspendare și retragere a calității de persoană autorizată.

În sensul prezentului Regulament, noțiunea de "persoană autorizată" reprezintă persoana înregistrată în Registrul în conformitate cu prezentul Regulament.

Termenii, noțiunile și expresiile utilizate în prezentul Regulament, dar nedefinite, au semnificația prevăzută de Legea nr. 171 din 11.07.2012 "Privind piața de capital".

Capitolul 2

REGISTRUL PERSOANELOR AUTORIZATE

3. Comisia Națională a Pieței Financiare (în continuare – Comisia Națională), în virtutea împuternicirilor sale prevăzute de legislație, exercită funcția de posesor și deținător al Registrului.

4. Registrul este ținut de Comisia Națională în formă manuală în conformitate cu prevederile Legii nr. 71-XVI din 22.03.2007 "Cu privire la registre" și asigură evidența persoanelor care sunt în drept să efectueze evaluarea acțiunilor.

5. Evaluarea acțiunilor în condițiile legislației privind piața de capital urmează a fi realizată doar de persoanele înregistrate în Registrul.

6. Registrul conține următoarele informații:

- 1) Numărul de ordine al înscrierii;
- 2) Denumirea completă a persoanei autorizate;
- 3) IDNO;
- 4) Adresa juridică;
- 5) Persoana cu funcție de răspundere;
- 6) Numărul de telefon, fax, email;
- 7) Numele, prenumele persoanelor care dețin certificate de calificare în domeniul valorilor mobiliare;
- 8) Seria, numărul și data eliberării certificatului de calificare în domeniul valorilor mobiliare;
- 9) Numărul și data deciziei Comisiei Naționale cu privire la înscrierea în Registrul;
- 10) Data suspendării sau retragerii calității de persoană autorizată.

7. Informațiile stocate în Registrul se fac publice prin intermediul paginii-web oficiale a Comisiei Naționale.

Capitolul 3

ÎNSCRIEREA ÎN REGISTRUL PERSOANELOR CALIFICATE ÎN DOMENIUL EVALUĂRII ACȚIUNILOR

8. În Registrul se înscriu persoanele juridice înregistrate în Republica Moldova care corespund prevederilor prezentului Regulament.

9. Condițiile profesionale minime pe care trebuie să le îndeplinească solicitantul sunt următoarele:

- 1) persoanele cu funcție de răspundere și evaluatorii au o reputație bună, au studii superioare în domeniul economic absolvite, un înalt nivel profesional și competența necesară pentru desfășurarea activității de evaluare, iar persoanele cu funcție de răspundere au și o experiență

profesională de cel puțin 1 an în domeniul evaluării bunurilor;

2) realizează activități de evaluare în domeniul pieței de capital în conformitate cu standardele internaționale de evaluare;

3) deține cel puțin 1 evaluator cu certificat de calificare în domeniul valorilor mobiliare;

4) nu are antecedente penale nestinse.

10. Cererea de înscriere în Registrul conține și informația specificată în pct. 6 subpct. 1) – 6) din prezentul Regulament. La cererea de înscriere în Registrul urmează a fi anexate următoarele documente:

1) Copia autentificată a deciziei de înregistrare a persoanei juridice;

2) Copia autentificată a Extrasului din Registrul de stat al persoanelor juridice;

3) Lista persoanelor cu funcție de răspundere din cadrul persoanei juridice și a evaluatorilor care vor efectua evaluarea acțiunilor;

4) Regulamentele interne cu privire la modul de prestare a serviciilor de evaluare a prețului acțiunilor;

5) Normele metodologice interne cu privire la modul de aplicare a standardelor internaționale de evaluare;

6) Declarația cu privire la îndeplinirea condițiilor profesionale specificate la pct. 9 din prezentul Regulament și lipsa antecedentelor penale ale persoanelor cu funcție de răspundere și ale evaluatorilor, semnată de persoana cu funcție de răspundere a solicitantului.

11. Regulamentele interne cu privire la modul de prestare a serviciilor de evaluare a acțiunilor specificate la pct. 10 subpct. 4) conțin cel puțin următoarele reglementări:

1) regulile interne privind organizarea internă a societății;

2) proceduri cu privire la prestarea serviciilor de evaluare a acțiunilor;

3) norme referitor la evidența rapoartelor de evaluare emise clienților pentru serviciile furnizate;

4) politica privind conflictele de interese și aplicarea condițiilor de independență în prestarea serviciilor de evaluare;

5) reguli privind administrarea reclamațiilor clienților și soluționarea litigiilor;

6) contractul-tip de prestare a serviciilor de evaluare a acțiunilor;

7) procedurile și măsurile de control intern îndreptate spre prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării actelor de terorism.

12. Cererea și documentele prezentate pentru înregistrarea persoanelor calificate în domeniul evaluării acțiunilor se examinează în termen de 10 zile lucrătoare din data prezentării pachetului complet de documente la Comisia Națională. În cazul în care acestea corespund întocmai cerințelor stabilite de prezentul Regulament, Comisia Națională emite decizia privind înscrierea persoanelor calificate în domeniul evaluării acțiunilor în Registrul.

13. În cazul în care, în rezultatul examinării documentelor prezentate pentru înregistrarea persoanelor calificate în domeniul evaluării acțiunilor, se constată că documentele au fost prezentate incomplet și/sau nu sunt întocmite și prezentate în conformitate cu prezentul Regulament, Comisia Națională indică solicitantului motivele refuzului înregistrării.

14. În cazul în care datele din Registrul ale persoanei înregistrate se modifică, persoana respectivă informează în scris Comisia Națională în termen de 10 zile lucrătoare, cu anexarea documentelor confirmative.

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Regulamentul privind înregistrarea persoanelor calificate în domeniul evaluării acțiunilor în Registrul persoanelor autorizate.
2. Prezenta hotărîre intră în vigoare la data publicării.

VICEPREȘEDINTELE COMISIEI NAȚIONALE A PIEȚEI FINANCIARE

Iurie FILIP

Nr. 41/10.

Chișinău, 22 august 2014.

Capitolul 4

CONDIȚII PRIVIND MENȚINEREA CALITĂȚII DE PERSOANĂ AUTORIZATĂ

15. Pe toată durata înregistrării în Registrul, persoanele înregistrate aplică în activitatea lor cerințele de evaluare stabilite de standardele internaționale de evaluare indicate de Comisia Națională, inclusiv privind sursele de informație utilizate, aplicarea metodelor de evaluare, conținutul și modul de întocmire a rapoartelor de evaluare.

16. Rapoartele de evaluare se semnează de evaluatorul care posedă certificat de calificare în domeniul valorilor mobiliare și de persoana cu funcție de răspundere a persoanei înregistrate în Registrul și includ informația privind standardele internaționale aplicate și metodele de evaluare utilizate, cu argumentarea utilizării acestora.

17. La evaluarea acțiunilor evaluatorii au obligația să acționeze în mod imparțial, obiectiv și echidistant față de toate persoanele interesate în determinarea valorii acestora și să respecte restricțiile privind activitatea și independența stabilite de legislația cu privire la evaluare.

18. Îndeplinirea condițiilor de activitate și independență de către evaluator va fi certificată printr-o declarație pe propria răspundere la încheierea contractului de prestare a serviciilor de evaluare.

19. Evaluatorii sunt obligați să nu utilizeze în interes propriu sau al vreunui terț informațiile privilegiate la care au acces ca urmare a întocmirii raportului de evaluare.

Capitolul 5

RETRAGEREA CALITĂȚII DE PERSOANĂ AUTORIZATĂ

20. Retragerea calității de persoană autorizată poate fi efectuată în următoarele cazuri:

1) în baza cererii de retragere a înscrierii, depuse de către persoana înregistrată, care va include și motivele depunerii cererii;

2) în cazul încetării corespunderii persoanei înregistrate cerințelor pct. 9 și capitolului 4 din prezentul Regulament;

3) în baza deciziei unei instanțe de judecată;

4) în cazul încălcărilor grave și sistematice ale prevederilor legislației în activitatea de evaluare în domeniul pieței de capital.

Încălcarea gravă și sistematică a prevederilor legislației în activitatea de evaluare în domeniul pieței de capital se consideră cazurile când este prezentă cel puțin una din următoarele situații:

a) există cel puțin 7 decizii ale organului competent privind încălcarea legislației de către persoana înregistrată în Registrul în decursul ultimilor 2 ani, pentru care au fost aplicate sancțiuni sub formă de avertisment și/sau sancțiuni contravenționale;

b) persoana înregistrată a admis și/sau a cauzat prejudicii clienților și/sau investitorilor confirmate de instanța de judecată;

5) persoana a fost înregistrată în Registrul ca urmare a furnizării de informații false sau prin alte măsuri ilegale;

6) în cazul lichidării persoanei înregistrate.

21. În cazul retragerii calității de persoană autorizată înscrierea respectivă în Registrul se radiază.

22. Înregistrarea repetată în Registrul a persoanelor care au fost radiate în baza prevederilor pct. 20 subpct. 1) sau subpct. 2) din prezentul Regulament are loc la cererea acestora, cu condiția înlăturării cauzelor retragerii calității de persoană autorizată.

**Tranzacții cu valori mobiliare ale emitenților din Republica Moldova, pe piața bursieră
(Perioada 27-31 octombrie 2014)**

Data tranzacției, ora	codul ISIN	Denumirea emitentului	Preț (lei)	Numărul de acțiuni (unități)	Volumul total al tranzacțiilor (lei)	Tipul tranzacției	Emisia	Ponderea VM tranzacționate în total emisie (%)	Valoarea nominală, lei
27.10.14 10:04	MD14ANTO1001	SA "ANTICOR"	175,90	627	110289,30	Oferta publica pe piata secundara	38977	1,61	55,00
27.10.14 10:22	MD14RUMD1003	SA "DRUM-2" din ORHEI	1,00	1739	1739,00	Licitatie cu strigare Pachet unic	176338	0,99	10,00
27.10.14 10:26	MD14VIRE1007	SA "DESERVIRE ORHEI"	0,18	3656	658,08	Licitatie cu strigare Pachet unic	378840	0,97	10,00
27.10.14 11:27	MD14BRNO1002	SA "AVICOLA DIN BRINZENII - NOI"	2,50	87611	219027,50	Licitatie cu strigare Pachet unic	380919	23,00	10,00
27.10.14 11:29	MD14MOLC1008	SA "MOLDAGROCONSTRUCTIA"	420,00	168	70560,00	Licitatie cu strigare Pachet unic	63773	0,26	100,00
27.10.14 11:30	MD14MOLC1008	SA "MOLDAGROCONSTRUCTIA"	410,00	150	61500,00	Licitatie cu strigare Pachet unic	63773	0,24	100,00
27.10.14 11:38	MD14LUSM1002	SA "LUSMECON"	28,79	63	1813,77	Licitatie cu strigare Pachet unic	261164	0,02	50,00
27.10.14 11:38	MD14CECA1005	SA "CEREALE CAHUL"	20,00	520	10400,00	Licitatie cu strigare Pachet unic	957110	0,05	10,00
27.10.14 11:39	MD14CECA1005	SA "CEREALE CAHUL"	20,00	1160	23200,00	Licitatie cu strigare Pachet unic	957110	0,12	10,00
27.10.14 11:39	MD14CECA1005	SA "CEREALE CAHUL"	20,01	1060	21210,60	Licitatie cu strigare Pachet unic	957110	0,11	10,00
27.10.14 11:40	MD14CECA1005	SA "CEREALE CAHUL"	21,01	1020	21430,20	Licitatie cu strigare Pachet unic	957110	0,11	10,00
27.10.14 11:40	MD14CECA1005	SA "CEREALE CAHUL"	21,01	500	10505,00	Licitatie cu strigare Pachet unic	957110	0,05	10,00
27.10.14 11:40	MD14CECA1005	SA "CEREALE CAHUL"	21,01	820	17228,20	Licitatie cu strigare Pachet unic	957110	0,09	10,00
27.10.14 11:58	MD14BASA1002	SA "BASARABIA"	0,06	33593	2015,58	Licitatie cu strigare Pachet unic	2178716	1,54	1,00
28.10.14 10:04	MD14DACA1008	SA "DACIA LV"	3,00	933	2799,00	Licitatie cu strigare Pachet unic	612753	0,15	15,00
28.10.14 13:01	MD14VCTB1004	BC "VICTORIABANK" S.A.	30,40	1800	54720,00	Vinzare Cumparare	25000091	0,01	10,00
28.10.14 13:01	MD24BECM1000	BC "BANCA DE ECONOMII"	1,00	1000	1000,00	Vinzare Cumparare	302980	0,33	1,00
29.10.14 13:01	MD24BECM1000	BC "BANCA DE ECONOMII"	1,00	584	584,00	Vinzare Cumparare	302980	0,19	1,00
31.10.14 13:01	MD14JLIN1008	SA "JLC-INVEST"	0,37	599	221,63	Vinzare Cumparare	63200420	0,00	0,00
31.10.14 13:01	MD14JLIN1008	SA "JLC-INVEST"	0,37	1092	404,04	Vinzare Cumparare	63200420	0,00	0,00
TOTAL				138695	631305,90				

**Statistica tranzacțiilor extrabursiere
pentru perioada 27.10.2014-31.10.2014**

Tipul tranzacției: Vînzare-cumpărare

Nr. d/o	Denumirea emitentului	Numarul inregistrarii de stat (ISIN)	Valoarea nominală, lei	Numarul de tranzactii, unități	Volumul total al VM tranzacționate, unități	Suma totală a tranzacțiilor	Ponderea VM în capitalul social, %
1	BUTOIAS SA	MD14BUTO1001	1,00	2	6442	5153,60	0,2
2	DACIA-LV SA	MD14DACA1008	15,00	6	1507	4521,00	0,24
3	ROMIR PRODUCTION SA	MD14ROMU1000	1,00	1	33000	33000,00	33
Total				9	40949	42674,6	

Tipul tranzacției: Succesiunea valorilor mobiliare în urma dizolvării sau reorganizării acționarului persoană juridică

Nr. d/o	Denumirea emitentului	Numarul inregistrarii de stat (ISIN)	Valoarea nominală, lei	Numarul de tranzactii, unități	Volumul total al VM tranzacționate, unități	Suma totală a tranzacțiilor	Ponderea VM în capitalul social, %
1	CENUSEREA SA	MD14CENU1008	5,00	1	21700	108500,00	1,17
2	JLC-INVEST SA	MD14JLIN1008	0,00	1	6000	6000,00	0,01
3	BC MOLDOVA-AGROINDBANK SA	MD14AGIB1008	200,00	1	7436	7770620,00	0,72
Total				3	35136	7885120	

Tipul tranzacției: Donație

Nr. d/o	Denumirea emitentului	Numarul inregistrarii de stat (ISIN)	Valoarea nominală, lei	Numarul de tranzactii, unități	Volumul total al VM tranzacționate, unități	Suma totală a tranzacțiilor	Ponderea VM în capitalul social, %
1	BC BANCA DE FINANȚE ȘI COMERȚ SA	MD14BFCM1001	100,00	1	403	40300,00	0,03
2	COMBINATUL DE PÎINE DIN BĂLȚI SA	MD14COPB1007	9,00	1	3069	27621,00	0,12
3	GEST-CAPITAL SA	MD14GEST1002	1,00	1	6000	6660,00	0,21
4	API SA	MD14APPI1001	10,00	3	32473	12989,20	2,02
5	BASARABIA SA	MD14BASA1002	1,00	12	399771	23986,26	18,35
6	DESERVIRE-ORHEI SA	MD14VIRE1007	10,00	11	79483	14306,94	20,98
7	FPC ORHEI-MOBILĂ SA	MD14ORBI1009	10,00	4	14388	16833,96	3,97
Total				33	535587	142697,36	

Tipul tranzacției: Moștenire

Nr. d/o	Denumirea emitentului	Numarul inregistrarii de stat (ISIN)	Valoarea nominală, lei	Numarul de tranzactii, unități	Volumul total al VM tranzacționate, unități	Suma totală a tranzacțiilor	Ponderea VM în capitalul social, %
1	ZORILE SA	MD14ZORI1001	18,00	1	600	10800,00	0,01
2	BĂLȚEANCA SA	MD14BALT1008	7,00	1	60	420,00	0
3	DAAC HERMES GRUP SA	MD14MARS1000	1,00	5	1168	1168,00	0
4	EXITON-INVEST SA	MD14EXIN1009	1,00	1	1496	1496,00	0
5	FARMACIA IALOVENI SA	MD14LOVE1005	1,00	1	903	903,00	0,44
6	IONEL SA	MD14NELI1003	3,00	1	248	744,00	0
7	FLOAREA SOARELUI SA	MD24FLAU1009	20,00	1	5	100,00	0,12
8	REAL-INVEST SA	MD14REIN1007	0,00	1	1386	1801,80	0,01
9	TELECOM-INVEST SA	MD14TELE1001	1,00	35	20352	20352	0,07
11	VINAR SA	MD14VINA1005	50,00	3	687	34350,00	0,43
Total				50	26905	72134,8	

PLANUL DE NEGOCIERI

sesiunea bursieră din 05 Noiembrie 2014

Nr. d/o	Nr. cererii de vînzare	Emitentul valorilor mobiliare	IDNO emitentului	Numărul înregistrării de stat al valorilor mobiliare, ISIN	Numărul valorilor mobiliare în pachet, unități	Prețul pentru o unitate, lei	Valoarea totală a pachetului, lei	% din volumul emisiei	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Data depunerii cererii	Data începerii licitației	Termenul de valabilitate al cererii
1	400	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	1002600003778	MD14AGIB1008	3 787	1 050,00	3 976 350,00	0,36	200,00	21.10.2014	24.10.2014	06.11.2014
2	409	SA "F.O.N.D.-ADMINISTRATOR FIDUCIAR"	1002600036819	MD14FODA1009	6 474	1,74	11 264,76	0,66	1,00	31.10.2014	05.11.2014	11.11.2014
3	410	SA "DALIA"	1003600009397	MD14DALI1009	11 930	10,00	119 300,00	9,24	10,00	31.10.2014	05.11.2014	11.11.2014
4	411	Intreprinderea Mixta Moldo-Germana Baza Comerciala "Grisan-Hamb" SA	1003600043182	MD14GRIS1000	187	3,00	561,00	0,02	3,00	03.11.2014	06.11.2014	07.11.2014
5	412	Intreprinderea Mixta Moldo-Germana Baza Comerciala "Grisan-Hamb" SA	1003600043182	MD14GRIS1000	1 251	3,00	3 753,00	0,17	3,00	03.11.2014	06.11.2014	07.11.2014
6	413	Intreprinderea Mixta Moldo-Germana Baza Comerciala "Grisan-Hamb" SA	1003600043182	MD14GRIS1000	1 649	3,00	4 947,00	0,22	3,00	03.11.2014	06.11.2014	07.11.2014
7	414	SA "FABRICA DE MOBILA VIITORUL"	1003600035990	MD14VIOI1006	101	15,00	1 515,00	0,14	50,00	03.11.2014	06.11.2014	10.11.2014
8	415	SA "AVICOLA DIN BRINZENII - NOI"	1004606000957	MD14BRNO1002	286 647	19,54	5 601 082,38	75,25	10,00	04.11.2014	07.11.2014	11.11.2014
9	416	SA "RZ-TRANSCOM"	1003606004604	MD14RZAS1005	632	1,00	632,00	1,71	20,00	04.11.2014	07.11.2014	10.11.2014
10	417	SA "RZ-TRANSCOM"	1003606004604	MD14RZAS1005	396	1,00	396,00	1,07	20,00	04.11.2014	07.11.2014	10.11.2014
11	418	SA "RZ-TRANSCOM"	1003606004604	MD14RZAS1005	613	1,00	613,00	1,66	20,00	04.11.2014	07.11.2014	10.11.2014
12	419	SA "RZ-TRANSCOM"	1003606004604	MD14RZAS1005	571	1,00	571,00	1,55	20,00	04.11.2014	07.11.2014	10.11.2014

Oferte/cereri comerciale la BVM la data de 5.11.2014

Коммерческие предложения на ФБМ на 5.11.2014 г.

Cod ISIN	Denumirea emitentului	Cereri pentru cumpărare, un.	Prețul pentru unitate, lei	Oferte pentru vânzare, un.	Cod ISIN	Denumirea emitentului	Cereri pentru cumpărare, un.	Prețul pentru unitate, lei	Oferte pentru vânzare, un.
MD14AGIB1008	BC " MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1050,00	3787,00	MD14FRUC1003	SA "FRUCTE"	0,00	0,50	49202,00
MD14FODA1009	SA "F.O.N.D.-ADMINISTRATOR FIDUCIAR"	0,00	1,74	6474,00	MD14FUDF1006	SA "FABRICA DE UNT DIN FLORESTI"	766,00	50,25	0,00
MD14DALI1009	SA "DALIA"	0,00	10,00	11930,00	MD14FZGD1000	SA "FABRICA DE ZAHAR DIN GHINDESTI"	0,00	1,00	6814,00
MD14GRIS1000	Intreprinderea Mixta Moldo-Germana Baza Comerciala "Grisan-Hamb" SA	0,00	3,00	187,00	MD14GRAL1005	SA pentru reparatia si deservirea automobilelor "INTEGRAL-AUTO"	0,00	60,00	105,00
MD14GRIS1000	Intreprinderea Mixta Moldo-Germana Baza Comerciala "Grisan-Hamb" SA	0,00	3,00	1251,00	MD14HISI1000	SA "HOTELUL "CHISINAU"	0,00	4,00	8488,00
MD14GRIS1000	Intreprinderea Mixta Moldo-Germana Baza Comerciala "Grisan-Hamb" SA	0,00	3,00	1649,00	MD14IAMS1005	SA "IAMOCS - SERVICE"	2434,00	1,00	0,00
MD14VUIO1006	SA "FABRICA DE MOBILA VIITORUL"	0,00	15,00	101,00	MD14IECT1008	Institutul "AGROINDPROIECT" SA	0,00	200,00	950,00
MD14BRNO1002	SA "AVICOLA DIN BRINZENII - NOI"	0,00	19,54	286647,00	MD14JLC1001	SA "JLC"	0,00	30,00	5,00
MD14RZAS1005	SA "RZ-TRANSCOM"	0,00	1,00	632,00	MD14JLC1001	SA "JLC"	0,00	45,00	33,00
MD14RZAS1005	SA "RZ-TRANSCOM"	0,00	1,00	396,00	MD14LUPA1009	SA "CAHULPAN"	0,00	12,00	750,00
MD14RZAS1005	SA "RZ-TRANSCOM"	0,00	1,00	613,00	MD14LUTE1001	SA "MULTEVIT"	0,00	0,21	21052,00
MD14RZAS1005	SA "RZ-TRANSCOM"	0,00	1,00	571,00	MD14MAUR1006	SA "MAURITUS"	0,00	180,00	782,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1019,00	73,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	70,00	500,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1020,00	200,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	100,00	126,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1025,00	615,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	120,00	4535,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1032,00	750,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	124,00	1794,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1100,00	95,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	124,99	335,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1150,00	3,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	125,00	800,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1185,00	322,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	130,00	921,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1200,00	71,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	138,00	683,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1210,00	5,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	150,00	1141,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1300,00	615,00	MD14MEZO1000	SA "MEZON"	0,00	10,00	2000,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1400,00	95,00	MD14MIB1008	BC "MOLDINDCONBANCA" SA	0,00	100,00	19822,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1487,00	8,00	MD14MIB1008	BC "MOLDINDCONBANCA" SA	0,00	115,00	428,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1500,00	4,00	MD14MIB1008	BC "MOLDINDCONBANCA" SA	0,00	126,00	11350,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1560,00	100,00	MD14MIB1008	BC "MOLDINDCONBANCA" SA	0,00	145,00	34,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	72,00	1000,00	0,00	MD14MIB1008	BC "MOLDINDCONBANCA" SA	0,00	200,00	144,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	100,00	1005,00	0,00	MD14MIB1008	BC "MOLDINDCONBANCA" SA	0,00	299,00	196,00
MD14AGRN1003	SA "AGROMASINA"	0,00	8,00	5,00	MD14MIB1008	BC "MOLDINDCONBANCA" SA	400,00	95,00	0,00
MD14AGRN1003	SA "AGROMASINA"	0,00	10,00	144,00	MD14MIOA1005	SA "MIOARA"	0,00	1,00	4086,00
MD14ALET1005	SA "ALET"	0,00	0,10	106970,00	MD14MOLC1008	SA "MOLDAGROCONSTRUCTIA"	0,00	1000,00	8,00
MD14AMAS1009	SA "ALIMENTARMAS"	0,00	2,99	100,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	50,00	98,00
MD14AMAS1009	SA "ALIMENTARMAS"	0,00	3,00	1365,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	120,00	100,00
MD14APRO1001	SA "APROMAS"	0,00	5,75	4112,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	199,99	130,00
MD14AQUA1001	SA "AQUA PRUT"	0,00	9,00	7209,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	37,00	20,00	0,00
MD14ARTU1009	SA "RAUT"	0,00	5,79	13800,00	MD14MTUR1005	SA "MOLDOVA - TUR"	0,00	12,00	4568,00
MD14ASPA1006	SA "ASPA"	0,00	10,00	1546,00	MD14NEL1003	SA "FABRICA DE CONFECTII "IONEL"	0,00	5,49	5190,00
MD14AUTR1009	SA "AUTO-REAL"	0,00	0,40	54261,00	MD14NEL1003	SA "FABRICA DE CONFECTII "IONEL"	0,00	5,50	6880,00
MD14AVAD1005	SA "AVICOLA - VADUL - LUI - VODA"	0,00	0,50	4375,00	MD14NEL1003	SA "FABRICA DE CONFECTII "IONEL"	0,00	6,50	3310,00
MD14AVCO1000	SA "AVICOLA"	0,00	25,00	26602,00	MD14NIC01002	SA "NICODIM"	0,00	0,17	34697,00
MD14AVIP1003	SA "AVIS PRIM"	0,00	0,30	3804,00	MD14NLAC1003	SA "COMBINATUL DE INDUSTRIALIZARE A LAPTELUI din CUPCINI "INLAC"	0,00	3,99	1150,00
MD14BALT1008	SA IM "BALTEANCA"	0,00	6,00	242100,00	MD14NLAC1003	SA "COMBINATUL DE INDUSTRIALIZARE A LAPTELUI din CUPCINI "INLAC"	0,00	4,00	117875,00
MD14BATI1003	SA "BASTINA"	0,00	20,00	25,00	MD14NLAC1003	SA "COMBINATUL DE INDUSTRIALIZARE A LAPTELUI din CUPCINI "INLAC"	0,00	6,00	5427,00
MD14BAZA1003	SA "BAZA TRANSPORTULUI AUTO NR. 14 DIN FLORESTI"	0,00	10,00	4850,00	MD14NOCA1000	SA "BETACON"	0,00	10,00	20,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	0,00	30,00	4212,00	MD14NTEH1006	SA UZINA EXPERIMENTALA DE UTILAJ TEHNOLOGIC "INTEH"	0,00	15,00	30,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	0,00	35,00	2469,00	MD14OBIS1008	SA "MOBISTIL"	0,00	0,10	20,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	0,00	37,50	108000,00	MD14OBIS1008	SA "MOBISTIL"	0,00	1,00	1759,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	0,00	39,00	1000,00	MD14OTIS1008	Compania Internationala de Asigurari "ASITO" SA	0,00	10,00	30,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	0,00	40,00	56308,00	MD14OTIS1008	Compania Internationala de Asigurari "ASITO" SA	0,00	12,00	12850,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	0,00	64,50	49,00	MD14OTIS1008	Compania Internationala de Asigurari "ASITO" SA	0,00	20,00	2780,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	0,00	200,00	88,00	MD14OTIS1008	Compania Internationala de Asigurari "ASITO" SA	0,00	93,00	502,00
MD14BETA1007	SA "BETON ARMAT"	0,00	25,00	371,00	MD14PIEE1000	SA Intreprinderea Mixta "PIELE"	0,00	14,00	30,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	98,00	24,00	MD14PROC1009	SA "PRODUSE CEREALIERE"	0,00	0,50	26277,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	100,00	240,00	MD14PROC1009	SA "PRODUSE CEREALIERE"	0,00	5,00	115000,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	150,00	625,00	MD14REME1002	SA "REMEDIIUM FARM 306"	0,00	2,00	833,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	180,00	516,00	MD14REVI1007	SA "TRANSSERVICE"	0,00	10,00	100,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	220,00	2036,00	MD14RFO1001	SA "MARFCONSUM - SUD"	0,00	10,00	200,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	270,00	169,00	MD14RICA1004	SA "FABRICA DE CONSERVE DIN GLODENI"	0,00	5,00	24000,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	280,00	509,00	MD14RICA1004	SA "FABRICA DE CONSERVE DIN GLODENI"	0,00	10,00	107729,00
MD14CARP1005	SA "FLOARE - CARPET"	0,00	23,00	2189,00	MD14RMEZ1007	SA "CARMEZ"	0,00	25,00	88,00
MD14CEPU1006	SA "CEREALE-PRUT"	0,00	20,00	9000,00	MD14ROZA1009	IM "SUDZUCKER-MOLDOVA"	0,00	30,00	2000,00
MD14CERF1003	Combinatul de Produse Cerealiere "CEREALE FLOR"	0,00	9,99	255,00	MD14SCOM1001	SA "UNIVERSCOM"	0,00	25,00	816,00
MD14CICU1007	SA "PISCICULTORUL"	0,00	5,00	9930,00	MD14SCOM1001	SA "UNIVERSCOM"	0,00	29,99	3470,00
MD14COBI1006	S.A. "Combustibil-Solid"	0,00	6,00	514,00	MD14SCOM1001	SA "UNIVERSCOM"	0,00	30,00	5109,00
MD14CONO1004	SA "CONSMONT"	0,00	4,15	1930,00	MD14SLIR1003	SA "SLI"	0,00	30,00	1100,00
MD14CORM1002	SA DE PRODUCERE A NUTRETURILOR "COMBICORM"	0,00	30,00	1390,00	MD14STEJ1009	SA "STEJAUR"	0,00	50,00	106,00
MD14COVI1002	SA "COMBINATUL DE VINURI DIN TARACLIA"	0,00	7,00	990,00	MD14STEJ1009	SA "STEJAUR"	0,00	95,00	20,00
MD14COVI1002	SA "COMBINATUL DE VINURI DIN TARACLIA"	0,00	10,00	19377,00	MD14SUDT1005	SA "SUD TRANS"	0,00	2,60	22973,00
MD14CPCC1000	SA "COMBINATUL DE PRODUSE CEREALIERE DIN CHISINAU"	0,00	17,90	23000,00	MD14TCTC1007	SA "TUTUN-CTC"	0,00	25,00	498,00
MD14CPCC1000	SA "COMBINATUL DE PRODUSE CEREALIERE DIN CHISINAU"	0,00	18,00	13310,00	MD14TCTC1007	SA "TUTUN-CTC"	0,00	50,00	724,00
MD14CPCC1000	SA "COMBINATUL DE PRODUSE CEREALIERE DIN CHISINAU"	0,00	48,45	58176,00	MD14TCTC1007	SA "TUTUN-CTC"	0,00	100,00	1028,00
MD14CUPC1008	SA "CEREALE CUPCINI"	0,00	30,00	4,00	MD14TERM1005	SA "TERMOTRANSAUTO"	0,00	20,00	26634,00
MD14DEUN1007	SA "FABRICA DE UNT DIN TARACLIA"	0,00	1,00	9742,00	MD14TICO1006	SA "TIPAR - COLOR"	0,00	5,00	26351,00
MD14ENER1001	BC "ENERGBANK" SA	0,00	115,00	855,00	MD14TIRE1001	SA "TIPOGRAFIA-RECLAMA"	0,00	7,50	800,00
MD14ENER1001	BC "ENERGBANK" SA	0,00	125,00	2202,00	MD14UTIL1007	SA "UTILAJCOM"	0,00	21,00	27,00
MD14ENER1001	BC "ENERGBANK" SA	0,00	140,00	2280,00	MD14UZIN1007	SA "UZINA ABA1"	0,00	100,00	16725,00
MD14FARM1005	SA "FARMACO"	0,00	84,00	1291,00	MD14VCTB1004	BC "VICTORIABANK" S.A.	0,00	30,45	2967,00
MD14FLAU1001	SA "FLOAREA SOARELUI"	0,00	250,00	500,00	MD14VCTB1004	BC "VICTORIABANK" S.A.	0,00	32,50	4390,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	26,00	391,00	MD14VCTB1004	BC "VICTORIABANK" S.A.	0,00	34,99	15000,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	27,00	168,00	MD14VCTB1004	BC "VICTORIABANK" S.A.	0,00	52,50	5000,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	32,00	297,00	MD14VCTB1004	BC "VICTORIABANK" S.A.	0,00	300,00	1424,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	36,00	158,00	MD14VCTB1004	BC "VICTORIABANK" S.A.	0,00	368,00	3409,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	38,00	41,00	MD14VEST1003	IM "EFES VITANTA MOLDOVA BREWERY" SA	0,00	400,00	50,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	39,00	350,00	MD14VINA1005	SA "VINAR"	0,00	1,00	1042,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	40,00	1272,00	MD14VINA1005	SA "VINAR"	0,00	49,99	86,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	42,00	573,00	MD14VINT1004	SA "FABRICA DE VIN DIN TELENESTI"	0,00	1,00	2343,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	44,00	144,00	MD14VINU1001	SA "VINURI DE COMRAT"	0,00	5,00	50,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0							

Moldovenii care muncesc în străinătate au trimis acasă în nouă luni mai mulți bani decât în 2013

Persoanele fizice (rezidente și nerezidente) au primit în nouă luni prin băncile din Republica Moldova mijloace bănești în sumă echivalentă cu peste 1,25 miliarde de dolari SUA, cu 94 milioane mai mult decât în perioada similară a anului precedent, informează MOLDPRES cu referire la date ale Băncii Naționale a Moldovei (BNM).

Moldovenii care lucrează peste graniță trimit cu mult mai mulți bani decât investesc străinii la noi. Cei mai mulți bani au venit de la moldovenii care muncesc în Federația Rusă, aproape 40 la sută din transferuri au fost făcute în ruble rusești, deși migranții din Republica Moldova sînt plătiți de angajatorii ruși și în dolari SUA.

În trimestrul trei intrările de bani pe canalul transferurilor prin sistemul bancar moldovenesc au ajuns la 487 milioane de dolari. Experții apreciază că transferurile ar putea să atingă în acest an nivelul record din 2008, an ce a precedat criza, de 1,66 miliarde de dolari. În ultimul trimestru al anului 2008, cînd deja se resimțeau efectele crizei financiare, remiterile s-au redus brusc, cu peste 100 milioane față de trimestrul trei. În ultimii ani însă transferurile în trimestru patru se reduc nesemnificativ sau se mențin la același nivel.

Datele BNM, făcute publice astăzi, mai relevă că în trimestrul trei al acestui an cele mai multe transferuri, 39,5 la sută, s-au făcut în ruble, 35,5 la sută în euro și 25 la sută în dolari.

BNM atenționa anterior că transferurile de mijloace bănești din străinătate efectuate în favoarea persoanelor fizice prin intermediul băncilor nu constau doar din remiterile cetățenilor Republicii Moldova ce lucrează peste hotare, ci includ și astfel de transferuri unilaterale, precum: pensii, indemnizații, moșteniri, cadouri, diverse contribuții primite de persoane fizice de peste hotare.

Circa 700 mii de moldoveni lucrează în străinătate, arată date ale Băncii Mondiale, informații confirmate de oficialități. Bani trimiși de aceștia în țară continuă să reprezinte un motor pentru consum și pentru creșterea economică.

Cursul a atins un nou maxim istoric de 14.8069 lei pentru un dolar SUA

Moneda națională continuă să se deprecieze treptat și a atins un nou maxim istoric. Banca Națională a Moldovei a anunțat pentru luni, 3 noiembrie, un curs de schimb de 14.8069 lei pentru un dolar SUA, informează MOLDPRES.

Precedentul record a fost înregistrat la 14 aprilie 2003, cînd cotăția oficială a fost de 14,78 de lei pentru un dolar. În zece luni ale acestui an leul moldovenesc s-a depreciat cu 13,7 la sută față de dolar.

„Cursul de 14,8 lei pe dolar a fost un nivel de rezistență, următorul este 15,15, ceea ce nu înseamnă deloc că el va fi atins”, a declarat pentru MOLDPRES Sveatoslav Mihalache, doctor în economie, expert financiar la Financial Brains. El a adăugat că psihologic o parte dintre jucătorii pe piață sînt predispuși spre depreciere, însă, spune Mihalache, „zvonorile sînt foarte periculoase pentru piață”.

Totodată nici situația economică, aflată sub presiunea factorilor externi, „nu este prea bună pentru valuta națională”, a menționat economistul.

Guvernatorul Băncii Naționale a Moldovei, Dorin Drăguțanu, declarase anterior că la mijlocul lunii octombrie „leul moldovenesc s-a depreciat în raport cu dolarul SUA, cu 12,7 la sută de la începutul anului, pe fondul devalorizării rublei ruse cu 23,4 la sută, iar a hrivnei cu 56,9 la sută. Căderea monedelor a doi dintre cei mai mari parteneri comerciali ai Moldovei nu putea să nu pună presiune pe leul moldovenesc”.

MOLDOVA AGROINDBANK a format cel mai impunător portofoliu de economii – 10,7 mlrd. lei (\$725 mil.)

De Ziua Internațională a Economiiilor, care este marcată pe 31 octombrie, Moldova Agroindbank (MAIB) a ajuns cu cel mai impunător portofoliu al depozitelor între băncile din Moldova.

Potrivit agenției “INFOTAG”, citând comunicatul serviciului de presă al MAIB, la 30 septembrie BC “Moldova Agroindbank” SA deține o cotă a depozitelor de 10,7 mlrd lei (\$725 mil.). ceea ce constituie 23,2% din indicele total pe sistemul bancar.

Președintele conducerii Moldova Agroindbank, Serghei Cebotari, a spus că MAIB propune “modalități inteligente și profitabile de a depune banii la bancă”.

“Moldova Agroindbank conștientizează pe deplin preocupările clienților în ce privește gestionarea corectă și profitabilă a economiilor. De aceea noi am gândit și am pus la dispoziția clienților diverse tipuri de depozite, elaborate pentru fiecare categorie în parte, în funcție de necesitățile și așteptările acestora. Viitorul este mult mai sigur atunci cînd ai o rezervă de bani pe care să te poți baza, iar sistemul de depozite de la MAIB este conceput astfel, încât poate fi cel mai sigur loc pentru economii”, a spus Serghei Cebotari. (Detalii despre condițiile de deschidere a unui cont de

depozite la MAIB citiți pe site-ul agenției www. infotag. md, la rubrica “Comunicate de presă”).

Livrarea de gaze prin conducta Iași – Ungheni va începe după semnarea contractului cu o companie din România

Imediat ce va fi semnat contractul de furnizare a gazului cu o companie din România, va începe livrarea prin gazoductul Iași – Ungheni, a declarat ieri vicepremierul Andrian Candu, ministru al Economiei, după ce a verificat stadiul în care se află lucrările la acest gazoduct, informează MOLDPRES.

„Contractul de furnizare a gazului a fost negociat cu o companie din România. Am obținut un preț avantajos pentru țară. Imediat ce va fi semnat și acel contract, va începe livrarea prin acest gazoduct”, a precizat Candu.

După vizita de la Ungheni vicepremierul a solicitat toate actele ce prevăd administrarea și darea în exploatare a gazoductului pentru a le semna săptămîna viitoare.

„99,9 la sută dintre lucrări au fost efectuate. Am solicitat să-mi fie aduse actele pentru a le semna săptămîna viitoare. Ulterior compania Vestmoldtransgaz va solicita de la ANRE să-i fie acordată licența și să fie stabilit tariful pentru transportarea gazului”, a menționat Andrian Candu

Ministrul a precizat că imediat după ce Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică va acorda licență companiei în gestiunea căreia se va afla gazoductul (Vestmoldtransgaz), va fi semnat contractul de furnizare cu o companie din România, care a venit cu o propunere avantajoasă pentru țara noastră.

Anterior s-a anunțat că două companii mari românești și-au anunțat disponibilitatea de a livra Republicii Moldova gaz la un preț cu 20 la sută mai ieftin decât cel rusesc.

Lucrările de construcție a conductei de gaz Iași – Ungheni au demarat în urmă cu un an, iar costul total al proiectului constituie 26 de milioane de euro, dintre care 7 milioane reprezintă un grant din partea Uniunii Europene. Gazoductul cu lungimea totală de 43,2 km are o capacitate de 1,5 miliarde de metri cubi de gaze, dar la prima etapă vor fi livrate din partea României gaze în volum de pînă la 50 de milioane de metri cubi pe an.

Conducta Iași – Ungheni a fost inaugurată oficial la 27 august 2014, la un an după demararea lucrărilor. La 14 august întreprinderea de Stat Vestmoldtransgaz, operator al sistemului de transport de gaze naturale al Republicii Moldova a semnat, la București, Acordul de operare pentru punctul de interconectare transfrontalieră cu Societatea Națională de Transport Gaze Naturale a României Transgaz.

Uniunea Europeană a alocat recent o sumă suplimentară de zece milioane de euro pentru extinderea gazoductului Iași – Ungheni pînă la Chișinău.

Emmanuel Grinșpun a cerut permisiunea Băncii Naționale a Moldovei de cumpărare a cotei substanțiale de acțiuni în EuroCreditBank ce depășește 50%

Anunțul a fost făcut de către BNM, care a precizat că, în baza Legii despre instituțiile financiare și Regulamentul de deținerea de cote în capitalul social al băncilor, cumpărătorul potențial trebuie să prezinte Băncii Naționale un pachet de documente prin care să demonstreze că stabilitatea sa financiară este suficientă pentru asigurarea administrării prudente și eficiente a unei bănci.

Banca Națională nu și-a dat acordul pentru ca Emmanuel Grinșpun să cumpere o cotă considerabilă din capitalul social al EuroCreditBank. BNM declară că nu a început încă examinarea documentelor, deoarece setul prezentat nu era deplin. BNM se va pronunța pe marginea acestui caz în decurs de 60 de zile din data depunerii setului complet de acte.

InfoMarket

Volumul tranzacțiilor bursiere în Moldova în 9 luni din 2014 a fost de 484,4 mln lei sau cu 35 mln lei (6,7%) mai puțin decât în aceeași perioadă din anul trecut

Potrivit Bursei de Valori a Moldovei, în același timp, analiza indicatorilor bursieri pentru septembrie demonstrează o creștere a acestora comparativ cu perioada similară din 2013. Astfel, în septembrie 2014 au fost înregistrate 246 de tranzacții cu hârtii de valoare ale 39 de emitenți în volum de 4,76 mln de lei.

Volumul secțiunii tranzacțiilor directe a depășit nesemnificativ volumul înregistrat la secțiunea de bază – 58,28% față de 41,72%. În structura tranzacțiilor bursiere, întâietatea aparține tranzacțiilor de vânzare în pachet unic prin licitații cu strigare (2,55 mln lei). În acest mod, au fost vândute 55 de pachete de acțiuni ale 17 emitenți. Prin intermediul ofertelor publice pe piața secundară, compania Moldpresa Grup a cumpărat 1,35% din acțiunile Claritate (Bălți) la prețul de 4,17 lei. Suma totală a pachetului cumpărat a

fost de 219,4 mii lei. După expirarea ofertei publice, ofertantul are în proprietate 95,2% din acțiunile companiei. Volumul tranzacțiilor de vânzare-cumpărare pe piața interactivă a fost de 1,98 mln lei. În total, au fost efectuate 190 tranzacții cu acțiunile a 22 emitenți.

Cele mai multe tranzacții au fost efectuate cu acțiunile companiei vinicole Vinăria Bardar (64 de tranzacții la prețul de 65 lei). În septembrie, prețul de piață al acțiunilor Moldova Agroindbank s-a redus de la 1025 la 1000 lei. Conjunctura prețurilor pentru acțiunile Băncii de Economii, Moldindconbank și Victoriabank nu s-a schimbat și a fost de 6,95 și, respectiv, 29,95 lei pentru o acțiune. Au crescut în preț acțiunile următoarelor companii: Moldovagaz – de la 20 la 50 lei, Franzeluța – de la 18,18 la 19,99 lei pentru o acțiune nominală simplă și Icam – de la 4,9 la 10,1 lei. S-au ieftinit acțiunile Tipografiei Ștefan-Vodă – de la 64 la 62 lei, ale Întreprinderii pentru colectarea cerealelor din RediulMare – de la 13,85 la 10 lei, Fabricii de confecții Ionel – de la 5,49 la 5 lei, Floare Carpet – de la 5 la 4 lei și Moldcarton – de la 3,5 la 1 leu.

Lista hârtiilor de valoare înregistrate la bursă la sfârșitul lunii septembrie era din 766 de societăți pe acțiuni, inclusiv 9 companii de listing. În tranzacțiile din septembrie au participat 13 membri ai bursei, dintre care pozițiile de lider au revenit: după volum (4,6 mln lei) – Gest-Capital; după numărul tranzacțiilor efectuate (177 tranzacții) – DAAC Invest; după numărul de emitenți (10 emitenți) – Broker M-D.

InfoMarket

BERD va susține investițiile în agricultura Moldovei și Ucrainei

BERD acordă un împrumut de 25 de milioane de dolari companiei Trans-Oil Group. Investițiile vor stimula agricultura în Moldova și Ucraina, informează NOI.md.

Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD) acordă un împrumut de 25 milioane de dolari SUA companiei Trans-Oil Group of Companies (Trans-Oil Group), lider în exportul de cereale și un important prelucrător de oleaginoase din Republica Moldova.

Investițiile BERD vor stimula agricultura în Moldova, dar și Ucraina, în timp ce finanțarea din alte surse rămîne restrînsă și limitează în mod serios capacitatea sectorului de a atinge potențialul său maxim.

Împrumutul BERD va permite Trans-Oil Group să-și extindă terminalul de cereale în portul Giurgiulești pe Dunăre și să achiziționeze și modernizeze depozitul de cereale în portul vecin din Reni, pe teritoriul Ucrainei.

Pe parcursul ultimului deceniu, Trans-Oil Group a crescut constant, devenind cea mai mare companie în domeniul agroindustrial din Moldova, exportând în UE, Africa de Nord și Orientul Mijlociu. Compania cuprinde întregul lanț valoric agricol, începînd cu activitatea agricolă proprie, manipularea cerealelor, depozitarea și comercializarea producției de făină de grâu, procesarea oleaginoaselor și îmbutelierea uleiului de floarea soarelui.

Trans-Oil Group utilizează portul Giurgiulești, unicul port din Republica Moldova, în calitate de terminal principal de cereale. Capacitatea terminalului de la Giurgiulești deja este utilizată la maximum în perioada de vîrf și compania a început să închirieze un depozit de cereale la Reni, situat la doar 3 km distanță, în Ucraina. Acum Trans Oil Group intenționează să achiziționeze terminalul Reni, care este deja bine integrat în operațiunile sale, însă necesită modernizare pentru a accelera și eficientiza fluxul de mărfuri.

Creșterea capacității elevatoarelor de la Giurgiulești și achiziționarea depozitului de la Reni va permite Trans-Oil Group să exporte cereale și semințe oleaginoase mai eficient și într-un volum sporit.

În plus, terminalul Reni va contribui la creșterea volumului de cereale colectate în regiunea Bugeac din Ucraina, de-a lungul Mării Negre, între Dunăre și Nistru.

Cu o infrastructură modernizată, pînă în 2017 compania va fi în măsură să colecteze de cinci ori mai multe cereale în Ucraina decât în prezent. Aceasta, de asemenea, va ajuta compania să stabilească relații cu mai mulți agricultori și să le ofere consultanță tehnică privind agricultura durabilă și profitabilă.

În plus, capacitățile extinse vor permite Trans-Oil Group să satisfacă cererea pentru servicii de depozitare și uscare din partea producătorilor agricoli privați din Moldova și altor exportatori din Giurgiulești. Elevatoarele din Moldova vor fi disponibile pentru închiriere de către terți pentru volume de 250.000 de tone sau mai mult.

Gilles Mettetal, Directorul BERD pentru industria agroalimentară, a declarat: „Ne face plăcere să continuăm sprijinul acordat Trans-Oil Group, o companie importantă în domeniul comercializării mărfurilor din Moldova, competitivă pe piața regională și globală. Însă finanțarea noastră va atinge scopuri dincolo de necesitățile companiei. Contribuim la crearea unei infrastructuri mai bune de comercializare a cerealelor din Moldova și Ucraina, fapt care va aduce beneficii, de asemenea, fermierilor locali și altor exportatori, va promova o mai mare integrare regională și va consolida legăturile investiționale între cele două țări.”

BERD și Trans-Oil Group sînt parteneri de lungă durată. Banca a acordat credite companiei în 2004, 2009 și 2013 pentru a finanța achiziții de ordin general sau mărfuri agricole, precum și construirea unei uzine de procesare a semințelor de floarea-soarelui la Ceadrîu Lunga.

BERD este cel mai mare investitor instituțional în Moldova și Ucraina. Pînă în prezent, Banca a acordat 1,9 miliarde de euro pentru peste 100 de proiecte din sectoarele agroalimentare ale ambelor țări.

“Südzucker Moldova” S.A.

S-a petrecut adunarea generală ordinară anuală a acționarilor

ORDINEA DE ZI:

- Privind aprobarea dării de seamă anuale a Consiliului societății pentru anul 2013
- Privind examinarea dării de seamă financiare anuale a societății pentru anul 2013
- Privind aprobarea raportului anual al Comisiei de cenzori pentru anul 2013
- Privind aprobarea modificărilor și completărilor în actele normative ale societății
- Privind alegerea membrilor Consiliului societății și a rezervei sale, stabilirea mărimii remunerării lor
- Privind alegerea membrilor Comisiei de cenzori și a rezervei sale, stabilirea mărimii remunerării lor
- Privind confirmarea organizației de audit internaționale și stabilirea cuantumului retribuției serviciilor ei
- Privind repartizarea profitului anual
- Privind primirea creditelor

DECIZIILE LUATE:**Întrebarea 1. Raportul anual al Consiliului Societății**

De a aproba unanim darea de seamă a activității Consiliului societății în anul 2013.

Întrebarea 2. Raportul anual financiar al societății

De a aproba unanim raportul financiar al societății pentru anul 2013

Întrebarea 3. Raportul anual al comisiei de cenzori

De a aproba unanim raportul anual al comisiei de cenzori pentru anul 2013.

Întrebarea 4. Aprobarea modificărilor și completărilor statutului și a regulamentelor societății

De a expune art. 16.5.1. din statutul societății în următoarea redacție:

“16.5.1. Membrii Consiliului Societății se aleg de Adunarea Generală a Acționarilor Societății pe termen de 4 ani.

Persoanele, alese în componenta Consiliului Societății, pot fi realese un număr nelimitat de ori”.

Întrebarea 5. Alegerea membrilor și rezervei Consiliului Societății și stabilirea cuantumului retribuției lor

În calitate de membri a Consiliului ÎM “Südzucker Moldova” S.A. au fost alese următoarele persoane:

- Dr Thomas Kirchberg
- Cornelius Willer
- Dr. Rainer Schechter
- Steffen Mayer
- Serghei Cebotari

Întrebarea 6. Privind alegerea membrilor Comisiei de cenzori și a rezervei sale, stabilirea mărimii remunerării lor

În calitate de membri a Comisiei de cenzori al ÎM “Südzucker Moldova” S.A. și în rezerva ei au fost alese următoarele persoane.

- Domnul Anatolii Scacadub președinte
Dna Elena Voloșina membru
Dna Nina Teleaga membru
DI Maxim Banaga rezervă

Întrebarea 7. Aprobarea societății de audit și stabilirea cuantumului remunerării pentru Auditul Internațional

A aproba societatea PricewaterhouseCoopers, care va realiza auditul internațional.

Întrebarea 8. Privind repartizarea profitului anual

În perioada de referință a fost obținut pierderi în mărime de 4 935 906 MDL. Astfel posibilități de distribuire a profitului nu exista.

Întrebarea 9. Primirea creditelor

La aceasta întrebare propuneri nu au parvenit.
Secretarul adunării dl Oleg Arsene

«Universal» SA

В соответствии с ч. (1) ст. 54. Закона «О рынке ценных бумаг» сообщает, что в результате реорганизации СС «VITA» SRL путем дробления в форме выделения SRL «Capital Group AG» стало владельцем 1 290 871 простых именных акций «Universal» SA, что составляет 37,52% от общего количества размещенных ценных бумаг «Universal» SA.

SRL «Capital Group AG»

сообщает, что в результате реорганизации СС «VITA» SRL путем дробления в форме выделения общества с ограниченной ответственностью, SRL «Capital Group AG» (IDNO1014600033020):

- совместно с совладельцем лицом, г-ном А. Билинским (0962903545009), стало владельцем 1 697 892 акций «Universal» SA (MD14UNAL1001), что составляет 49,35% от общего числа размещенных ценных бумаг «Universal» SA;
- стало владельцем 542 099 акций «Utilajcom» SA (MD14UTIL1001), что составляет 89,78% от общего числа размещенных ценных бумаг «Utilajcom» SA.

CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA

Organul executiv al CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA comunică că la data 30.10.2014 a avut loc Adunarea Generală Extraordinară a acționarilor Societății ținută cu prezența acționarilor. Adunarea a fost ținută după adresa mun. Chișinău, str. 31 August 1989, nr. 108/1. La Adunare au fost reprezentate 99,982% din numărul total de acțiuni cu drept de vot ale Societății, Adunarea a întrunit cvoorumul și a fost în drept să adopte decizii.

ADUNAREA GENERALĂ EXTRAORDINARĂ A ACȚIONARILOR SOCIETĂȚII A ADOPTAT URMĂTOARELE HOTĂRĂRI:

- A fi majorat Capitalul Social al Societății prin efectuarea emisiunii închise a VII-a suplimentară de acțiuni.
- A fi aprobată Hotărârea privind emisiunea valorilor mobiliare a Societății și Lista prealabilă a subscriitorilor la acțiunile din emisiunea în cauză.
- Emisiunea închisă a VII-a suplimentară de acțiuni a fi efectuată în următoarele condiții:
 - Mărimea emisiunii în expresie numerică și valorică: 840 000 de acțiuni ordinare nominative cu drept de vot de o singură clasă, expresia valorică: 32 398 800 lei.
 - Forma valorilor mobiliare: nematerializate;
 - Modul și formele de achitare a valorilor mobiliare: mijloace bănești ale subscriitorilor;
 - Prețul de plasare a unei valori mobiliare: 38,57 lei, metoda de determinare a prețului de plasare: nu mai mic decât valoarea nominală a unei acțiuni;
 - Cota valorilor mobiliare, la neplasarea cărora emisiunea va fi considerată ca neefectuată: mai puțin de 90%;
 - Termenele de plasament: 31.10.2014 – 24.11.2014;
 - Organizarea procesului de plasare: de sine stătător;
 - În cazul în care toate acțiunile anunțate spre plasare vor fi subscrise înainte de termenul final anunțat pentru subscriere, plasamentul va fi calificat ca efectuat înainte de acest termen;
 - Alte clauze esențiale ale emisiunii: conform Hotărârii emitentului.
- Semnăturile Secretarului Societății de pe Procesul-verbal de înregistrare a participanților la Adunare și semnăturile Președintelui și Secretarului Adunării de pe Procesul verbal al Adunării a fi autentificate de către Comisia de cenzori a Societății.
Organul Executiv CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA

«Utilajcom» SA

В соответствии с п. а) ч. (1) ст. 54. Закона «О рынке ценных бумаг» сообщает, что в результате реорганизации СС «VITA» SRL путем дробления в форме выделения SRL «Capital Group AG» стало владельцем 542 099 простых именных акций «Utilajcom» SA, что составляет 89,78% от общего количества размещенных ценных бумаг.

Î.M. „Farmaco” S.A.

La data de 14 octombrie 2014 a avut loc Adunarea generală extraordinară a acționarilor Î.M. “Farmaco” S.A. cu prezența acționarilor. Locul desfășurării: mun. Chișinău, str. Vadul lui Vodă 2. La Adunarea generală au participat 7 acționari ce dețin 616 595 acțiuni, ceea ce constituie 94,915% din numărul total de acțiuni.

LA ADUNAREA GENERALĂ AU FOST EXAMINATE ȘI APROBATE URMĂTOARELE ÎNTREBĂRI:

- Încheierea contractului privind primirea de către ÎM „Farmaco” SA a creditului bancar. (pentru: 615258 voturi, împotriva: 1337 voturi)
- Transmiterea în gaj/ipotecă Băncii a bunurilor imobile și a utilajului fost în exploatare, precum și a utilajului nou, inclusiv a celui procurat din mijloacele creditului solicitat, proprietatea ÎM „Farmaco” SA, întru garantarea rambursării creditului, achitării dobânzii și altor plăți aferente. (pentru: 615258 voturi, împotriva: 1337 voturi).
- Împuternicirea administratorului ÎM „Farmaco” SA și Contabilului-șef cu dreptul de a semna contractul de credit, contractul (acordul adițional) de gaj/ipotecă și orice alte documente legate de valorificarea creditului. (pentru: 615258 voturi, împotriva: 1337 voturi).
- Autentificarea Procesului-verbal al Adunării generale extraordinare a acționarilor ÎM „Farmaco” SA de către Comisia de cenzori în exercițiu. (pentru: 616 595 voturi, împotriva: 0 voturi)

În atenția acționarilor SA „FOND-Administrator Fiduciar”

Conform hotărârii Consiliului se anunță despre convocarea adunării generale extraordinare a acționarilor SA „FOND-Administrator Fiduciar” cu prezența acționarilor, care va avea loc la data 08.12.2014 ora 13-00 pe adresa: mun. Chișinău, str. Zelinski 7, bir. 511. Înregistrarea participanților la adunare va avea loc de la ora 12-00 până la ora 12-50.

ORDINEA DE ZI A ADUNĂRII:

- Alegerea organelor de conducere. Stabilirea remunerăției muncii.
- Aprobarea hotărârii cu privire la conformarea Societății la condițiile noi a pieții de capital. Primirea licenței de tip nou în calitate de participant profesionist pe piața de capital.
- Aprobarea regulamentelor interne.
- Aprobarea modificărilor și completărilor în actele de constituire a Societății.
- Aprobarea încheierii tranzacțiilor de către Societate.

Lista acționarilor care au dreptul să participe la adunarea generală extraordinară va fi întocmită conform situației din 28 octombrie 2014.

Acționarii pot lua cunoștință cu materialele ordinii de zi începând cu „17” noiembrie 2014, în zilele lucrătoare între orele 10:00 – 16:00, pe adresa: mun. Chișinău str. Zelinski 7 bir. 510.

Pentru participare la adunare este necesar să prezentați documentul care autentifică identitatea, iar în cazul reprezentării – și procura autentificată conform legislației în vigoare a RM.

Stimate acționar**„Angrocomert Vest Est” SA**

Organul executiv „Angrocomert Vest Est” SA în baza deciziei Consiliului Societății din 29.10.2014 anunța convocarea adunării generale extraordinare a acționarilor, cu prezența acționarilor, care va avea loc la 08 decembrie 2014 pe adresa: str. Calea Leșilor, 10, mun Chișinău.

ORDINEA DE ZI:

- Cu privire la încheierea unor tranzacții de proporție.
- Cu privire la împuternicirea persoanelor fizice cu dreptul de a semna documentele aferente încheierii tranzacției de proporție din numele Societății, precum și a altor acte necesare.
- Despre autentificarea semnăturilor președintelui și secretarului adunării generale din partea Comisiei de cenzori a Societății.

Inceputul adunării – orele 15.00.

Inceputul înregistrării- orele 14.30

Lista acționarilor care au dreptul să participe la Adunarea generală este perfectată la 31.10.2014. Cu materialele pregătite pentru ținerea adunării acționarii pot face cunoștință, începând cu 28.11.2014 la adresa: str. Calea Leșilor, 10, mun. Chișinău, în zilele de lucru de la 16.00 până la 17.00. Acționarii sunt obligați să aibă asupra lor pașaportul sau buletinul de identitate, iar în cazul transmiterii dreptului de vot, procura autentificată în modul stabilit de legislația în vigoare a RM.

Organul executiv

Împreună
în lumea
finanțelor

Secția de marketing
Tel.: +373 69 821216

Ежемесячный
бюллетень НКФР –
сентябрь 2014 г.

2

Решения
Национальной комиссии
по финансовому рынку

3

Интервью с В. Гамурарь,
менеджер-партнером
Страхового брокера
“Coverins” SRL

4

НКФР: Число договоров “Зеленая карта” для Беларуси, Украины и России снизилось в августе на 80%

Количество договоров “Зеленая карта” для Беларуси, Украины и Российской Федерации снизилось в августе на 80,32%, передает МОЛДПРЕС со ссылкой на сообщение Национальной комиссии по финансовому рынку (НКФР).

Ведомство официально отреагировало после появившихся в прессе статей о том, что “страховые компании в Молдове с августа с. г. отказываются заключать с физическими и юридическими лицами договоры об обязательном страховании автогражданской ответственности “Зеленая карта” для 2-й зоны (Беларусь, Украина и Россия), предлагая заявителям контракты для 3-й зоны, которые втрое дороже”.

Сертификаты для 3-й зоны дороже потому, что доступны для всех стран системы “Зеленая карта”, в том числе Европы. НКФР считает, что существенное снижение контрактов для 2-й зоны “было замечено в четырех из шести компаниях с правом продажи страховки “Зеленая карта”. “Но и в данных условиях наблю-

даются сигналы, опровергающие идею абсолютной стагнации в этой области. Более того, данные свидетельствуют, что одна из компаний даже удвоила объем продаж для этой зоны”, – уточняет пресс-служба комиссии. По мнению представителей ре-

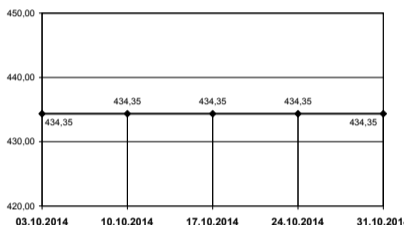
гулирующего финансовый рынок ведомства, одной из причин является “значительное снижение потока грузов и пассажиров в этом направлении, вызванное экономическим эмбарго и ситуацией на Украине”.

По данным Национального

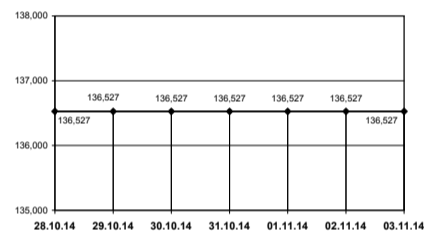
бюро статистики, в первом полугодии экспорт из Республики Молдова в Российскую Федерацию и на Украину снизился на 23,6% и 17,8% соответственно, по сравнению с аналогичным периодом прошлого года, в то время как экспорт в Беларусь увеличился на 34,9%.

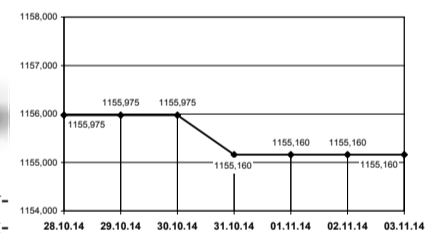
CNPF

Banking Stock Index –
InfoMarket

EVM-Composite

Курс валют
на 5.11.2014

Валюта	Ставка	Курс
USD	1	14.8327
EUR	1	18.5386
UAH	1	1.1498
RON	1	4.2014
RUB	1	0.3421

Обзор биржевых сделок за неделю

Объем биржевых торгов за период с 27 по 31 октября 2014 года составил 631,3 тыс. леев. В итоге на бирже заключено 20 сделок с акциями 12 эмитентов.

Объем Основной Секции биржи составил 56,9 тыс. леев. Рыночная цена акций кишиневской компании «JLC-Invest» снизилась с 0,45 до 0,37 лея.

В Секции Прямых Сделок были заключены сделки по продаже акций в рамках голосовых торгов и посредством публичных предложений на вторичном рынке.

В рамках голосовых торгов единичными пакетами реализованы акции 8 эмитентов на сумму 464,1 тыс. леев. В результате торгов между брокерами увеличилась начальная цена акций общества «Cereale Sahul» (7,50 лея) и были проданы 6 пакетов акций данного эмитента: 2 пакета по 20 леев, 1 пакет по 20,01 лея и 3 пакета по 21,01 лея за акцию. Также, приобретены 2 пакета акций предприятия «Moldagroconstructia» по 410 и 420 леев за акцию (стартовая цена 100 леев).

Посредством объявленного ранее обязательного публичного предложения Кристина Еникова купила 1,61% акций кишиневского общества «Anticog» по цене 175,90 лея. Общая стоимость приобретенного пакета составила 110,3 тыс. леев.

Фондовая биржа Молдовы предоставляет консалтинговые услуги в области лицензируемой деятельности (биржевой).

Информация по телефону 022-27-76-36.

www.moldse.md

Фондовая биржа Молдовы

Подпишись!

Подпишись на газету Capital
Market в любом отделении
«Poșta Moldovei» страны или
у наших распространителей:

Moldpresa (022) 222221

Pressinform-Curier (022) 237187

USP-Presa (022) 929128

Ediții Periodice (022) 233740

Банковские реквизиты **Фонда компенсации инвесторов** открыты в соответствии с Положением о Фонде компенсации инвесторов, утвержденным Постановлением Национальной комиссии по финансовому рынку №32/2 от 16.06.2014:
Национальная комиссия по финансовому рынку
Налоговый код:
1007601001293,
BC „Victoriabank” SA
филиал №11 Кишинев
Код банка: VICBMD2X883;
Банковский счет: 225181145.

Национальная комиссия по финансовому рынку БЮЛЛЕТЕНЬ • 9 • 2014 РЫНОК ЦЕННЫХ БУМАГ

ПЕРВИЧНЫЙ РЫНОК

В сентябре 2014 года Национальная комиссия по финансовому рынку (НКФР) зарегистрировала в Государственном реестре ценных бумаг 7 эмиссий акций на общую сумму 191,78 млн леев (Таблица №1).

Объем эмиссий акций в сентябре 2014 года увеличился, по сравнению с соответствующим месяцем прошлого года, на 105,34 млн леев.

Кроме того, показатели дополнительных эмиссий выросли с 19,32 млн леев в 2011 году до 191,78 млн леев в 2014 году (Диаграмма №1).

В январе-сентябре 2014 года было осуществлено 49 эмиссий акций на сумму 1150,45 млн леев, что на 334,17 млн леев или 40,94% больше, чем за аналогичный период предыдущего года (Диаграмма №2).

Установлено, что, несмотря на снижение числа эмиссий ценных бумаг в период с 2011 года до 2014 года (Диаграмма №3), совокупный объем эмиссий постоянно рос в период 2010-2014 гг. (Диаграмма №2). Иностранные инвестиции составили 778,75 млн леев или 67,69% от общего объема инвестиций за отчетный период.

ВТОРИЧНЫЙ РЫНОК

В период с января по сентябрь 2014 года на вторичном рынке осуществлено 2960 сделок с ценными бумагами на сумму 1040,90 млн леев, что на 16,38% меньше, по сравнению с объемом сделок в январе-сентябре 2013 года. Общий объем сделок развивался неравномерно в период с 2010 по 2014 год, а общее число сделок значительно снизилось с 4101 единицы в 2010 году до 2960 единиц в 2014 году (Таблица №2).

Так, показатели вторичного рынка ценных бумаг в период с января по сентябрь 2014 года развивались неравномерно, отражая падение объема сделок с 447,31 млн леев в апреле до 10,46 млн леев в сентябре. Кроме того, наблюдалась нестабильная динамика числа сделок.

Отмечается, что в апреле объем сделок превысил среднемесячный объем в 3,9 раза, а в сентябре отчетного периода был в 11,1 раза меньше среднемесячного (Диаграмма №4).

В сентябре 2014 года на вторичном рынке было осуществлено 419 сделок с ценными бумагами на общую сумму 10,46 млн леев, что на 34,42% меньше объема сделок аналогичного периода предыдущего года (Диаграмма №5).

За отчетный период НКФР не зарегистрировала публичные предложения ценных бумаг на вторичном рынке.

БИРЖЕВОЙ РЫНОК

В сентябре 2014 года на биржевом рынке было зарегистрировано 246 сделок на общую сумму 4,76 млн леев.

Биржевой оборот увеличился в 1,20 раза по сравнению с сентябрем прошлого года (Диаграмма №6).

Объем биржевых сделок составил в сентябре 2014 года 45,50% от общего объема сделок на вторичном рынке (Диаграмма №7).

Доля биржевых сделок в сентябре 2014 года составила 58,71% от общего числа сделок (Диаграмма №8).

Согласно данным Диаграммы №7, показатели биржевого рынка развиваются неравномерно в период с 2010 по 2014 год, при том, что объем биржевых сделок в сентябре 2011 года превысил средние показатели за сентябрь этих лет в 3,1 раза.

Информация о сделках с ценными бумагами, включенными в биржевой листинг, представлена в Таблице №3.

ВНЕБИРЖЕВОЙ СЕГМЕНТ

В сентябре 2014 года на внебиржевом сегменте рынка было зарегистрировано 173 сделки на сумму 5,70 млн леев. Объем таких сделок уменьшился в 2,1 раза по сравнению с аналогичным периодом предыдущего года (Диаграмма №9).

В структуре внебиржевых сделок за отчетный период наибольшая доля приходится на сделки вклада в уставный капитал – 1,82 млн леев или 31,93%. Сделки наследования составили 1,69 млн леев или 29,65% от общего объема внебиржевых сделок. Сделки дарения составили 1,15 млн леев или 20,18%, и другие сделки – 1,04 млн леев или 18,24% (Диаграмма №10).

Национальная комиссия по финансовому рынку:
MD 2012, мун. Кишинев, б-р Штефана чел Маре, 77,
тел. (373 22) 859 401; www.cnrf.md

Управление внешних отношений и развития:
тел. (373 22) 859 430

Диаграмма №1 Объем эмиссий ценных бумаг в сентябре 2010-2014 гг.

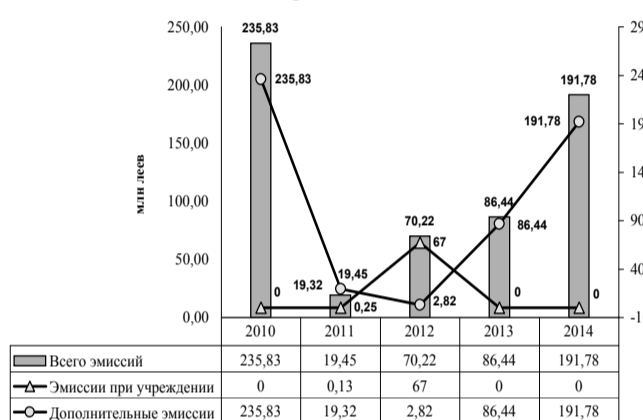

Диаграмма №2 Объем эмиссий ценных бумаг в январе-сентябре 2010-2014 гг.

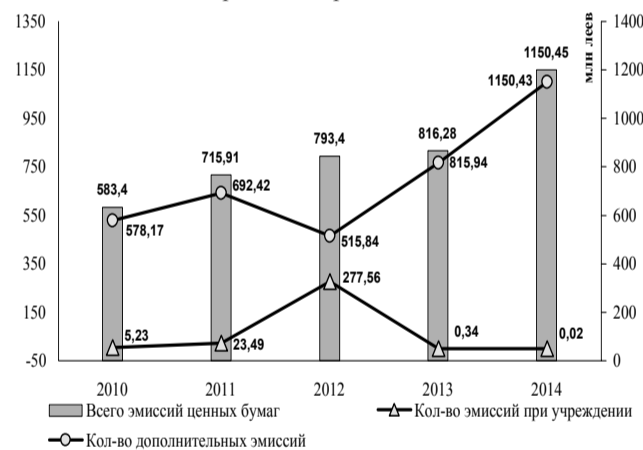

Таблица №1 Эмиссии ценных бумаг, зарегистрированные в ГРЦБ в сентябре 2014 г.

Наименование эмитента	Код ISIN ценных бумаг	Сумма эмиссии, леев	Кол-во размещенных ценных бумаг, единиц	Номинальная стоимость ценной бумаги, леев	Стоимость размещения ценной бумаги, леев	Уровень листинга на ФБМ
Дополнительные эмиссии акций						
S.A. „RED NORD-VEST“	MD14RENN1000	14060330	1406033	10	10	-
S.A. „VATRA&CO“	MD14VATRI008	184700	184700	1	1	-
Magazinul „BUSUIOC“ S.A. *	MD14BUSU1004	4323663	37273	141	141	-
S.A. „BARZA ALBĂ“	MD14BARZ1004	1177000	11770	100	100	-
S.A. „DACIA-LV“	MD14DACA1008	3737490	249166	15	15	-
S.A. „AVION-L. V.“	MD14VION1009	9045640	1809128	5	5	-
S.A. „CENTRALA ELECTRICĂ CU TERMIFICARE NR. 2“	MD14TEMO1008	159252070	15925207	10	10	-
Total		191780893	19623277			

* путем увеличения номинальной стоимости одной простой именной акции.

Таблица №2 Вторичный рынок в сентябре 2010-2014 гг.

Показатель	2010	2011	2012	2013	2014	2014 г. по сравнению с 2013 г., %	
Биржевой рынок	Кол-во сделок (единиц)	1875	1373	1327	860	716	-16,74
	Объем сделок (млн леев)	183,21	144,11	532,05	515,43	479,62	-6,95
Внебиржевой рынок	Кол-во сделок (единиц)	1894	2114	1563	2019	1825	-9,61
	Объем сделок (млн леев)	162,31	1588,23	386,2	713,38	550,78	-22,79
Всего на вторичном рынке	Кол-во сделок (единиц)	3769	3487	2890	2879	2541	-11,74
	Объем сделок (млн леев)	345,52	1732,34	918,25	1228,81	1030,4	-16,15

Таблица №3 Сделки, осуществленные с ценными бумагами акционерных обществ, включенных в листинг ФБМ, сентябрь 2014 г.

Наименование эмитента	Код ISIN	Кол-во сделок, ед.	Кол-во реализованных акций, ед.	Рыночная цена одной акции, леев	Объем сделок, леев	Доля реализованных акций в общем количестве выпущенных акций, %	Номинальная стоимость одной акции, леев	Уровень листинга
Сделки, осуществленные посредством интерактивного рынка								
BC „MOLDOVA-AGROINDBANK“ SA	MD14AGIB1008	2	221	1025,00	226525,00	0,021	200,00	1
BC „MOLDOVA-AGROINDBANK“ SA	MD14AGIB1008	3	200	1000,00	200000,00	0,019	200,00	1
BC „BANCA DE ECONOMII“	MD14BECM1002	1	7	6,00	42,00	0,000	5,00	1
BC „MOLDINDCONBANK“ SA	MD14MICB1008	1	300	95,00	28500,00	0,006	100,00	1
BC „VICTORIABANK“ S.A.	MD14VCTB1004	5	1239	29,95	37108,05	0,005	10,00	1
Всего		12	1967		492175,05			

Диаграмма №3 Количество эмиссий ценных бумаг в январе-сентябре 2010-2014 гг.

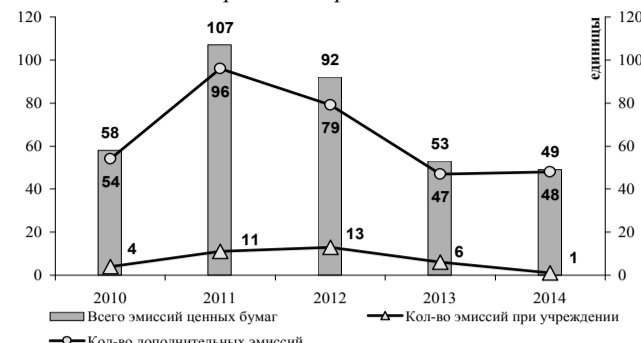

Диаграмма №4 Ежемесячная динамика эмиссий ценных бумаг, январь-сентябрь 2014 г.

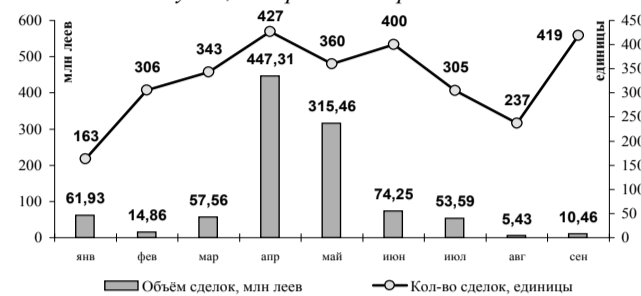

Диаграмма №5 Сделки на вторичном рынке ценных бумаг, сентябрь 2010-2014 гг.

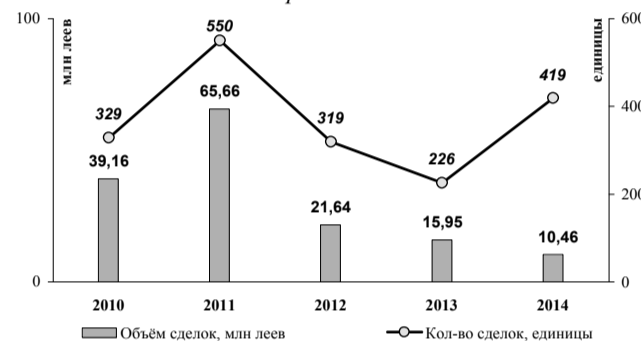

Диаграмма №6 Биржевые сделки, сентябрь 2010-2014 гг.

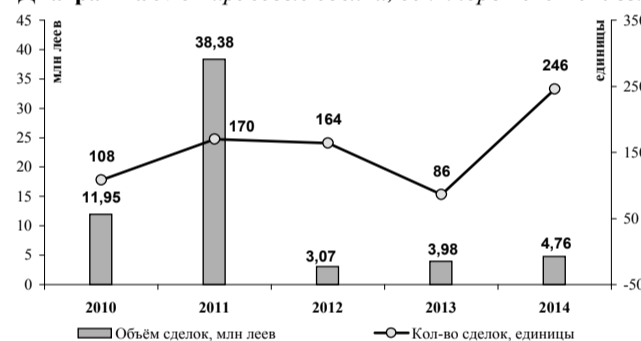

Диаграмма №7 Структура сделок на вторичном рынке, сентябрь 2014 г. (по объему сделок)

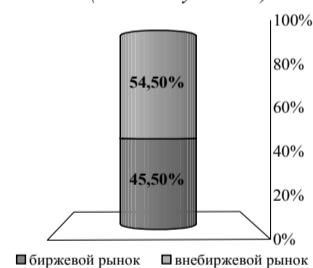

Диаграмма №8 Структура сделок на вторичном рынке, сентябрь 2014 г. (по количеству сделок)

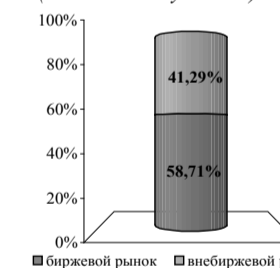

Диаграмма №9 Внебиржевые сделки, сентябрь 2010-2014 гг.

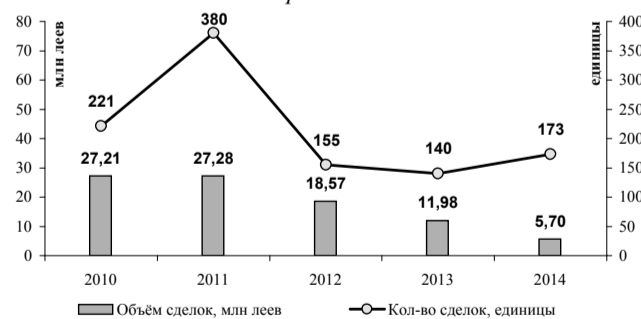
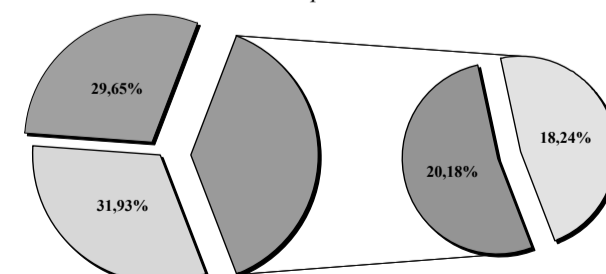

Диаграмма №10 Структура внебиржевых сделок, сентябрь 2014 г.

- Вклад в уставный капитал - 1,81 млн леев
- Сделки наследования - 1,69 млн леев
- Сделки дарения - 1,15 млн леев
- Другие сделки - 1,05 млн леев

Решения Национальной комиссии по финансовому рынку

В ходе очередного заседания Административного совета Национальной комиссии по финансовому рынку от 30 октября 2014 года был рассмотрен ряд вопросов.

В результате того, что руководство некоторых страховых-перестраховочных брокеров в очередной раз не выполнило решения Национальной комиссии по финансовому рынку „О предписании некоторым страховым брокерам представить специализированные отчеты” и „О повторном предписании некоторым страховым брокерам представить специализированные отчеты”, Административный совет НКФР принял решение отозвать лицензию страхового-перестраховочного брокера „PREMIUM BROKER” S.R.L. серии CNPF №000551, выданную 30.03.2010, действительную до 30.03.2015, и лицензию „UNIVERSAL ASIG” S.R.L. серии CNPF №000745, выданную 25.10.2013 на неограниченный срок, на право осуществления посреднической деятельности в страховании и перестраховании, предписав в течение 10 рабочих дней сдать Национальной комиссии по финансовому рынку отозванные лицензии.

В целях проверки соблюдения законодательства в сфере страхования, Административный совет НКФР принял решение провести комплексную проверку деятельности страхового-перестраховочного брокера „PROMOASIG UNIVERSITAS” S.R.L. в период с 01.10.2011 по 30.09.2014.

Принимая во внимание тот факт, что Акционерное общество „SMA-Fertilitate” привело свою деятельность в соответствие с требованиями законодательства, представив Национальной комиссии по финансовому рынку отчет о ценных бумагах (годовой отчет) за отчетный 2013 год, в ходе заседания принято решение отменить приостанов-

ление банковских операций на текущих счетах данной компании, сообщив об этом Главной государственной налоговой инспекции и коммерческим банкам.

Изучив представленное заявление, Административный совет НКФР принял решение выдать „PROEMIZ” S.R.L. разрешение на получение значительной доли до 10% акций, выпущенных Акционерным обществом „Bursa de Valori a Moldovei”, срок действия разрешения составляет 6 месяцев с момента принятия решения.

Рассмотрев результаты тематической проверки соблюдения законодательства в сфере ссудо-сберегательных ассоциаций, Административный совет НКФР принял решение начать процедуру привлечения административной ответственности исполнительного директора А.Е.І. „CIUCIULENI-CREDIT”, предписав управляющим ассоциации принять меры по устранению нарушений, отраженных в акте проверки, и безусловно соблюдать положения законодательных и нормативных актов. Решение обязывает А.Е.І. „CIUCIULENI-CREDIT” ежемесячно представлять Национальной комиссии по финансовому рынку, до полного устранения выявленных нарушений, отчеты о принятых мерах с приложением доказательных документов.

В целях проверки соблюдения законодательства в сфере ссудо-сберегательных ассоциаций, Административный совет НКФР принял решение провести комплексные проверки деятельности А.Е.І. „GURA BICULUI” и „SPEIA” в период с 01.10.2011 по 30.09.2014.

Изучив представленное заявление, Административный совет НКФР принял решение разрешить государственную регистрацию изменений, внесенных в уставы ссудо-сберегательных ассоциаций „Asociația centrală a asociațiilor de economii și împrumut” и „MICROFIN”.

Banca de Economii начал новый этап выплаты индексированных сумм вкладчикам бывшего «Сбербанка», которые подали заявления о регистрации до 30 сентября 2014 г.

Как сообщили агентству InfoMarket в Минфине, в частности, вкладчикам по 1991 г. рождения включительно осуществляются выплаты индексированных сумм, соответствующих первому этапу, а вкладчикам по 1931 г. рождения включительно – выплаты индексированных сумм, соответствующих второму этапу.

Центральная комиссия по индексации денежных вкладов граждан сообщила, что для получения индексации вкладчики могут обращаться в подразделения Banca de Economii. Как сообщало ранее агентство InfoMarket, для индексации вкладов в этом году в бюджет заложено 50 млн леев. До настоящего времени на выплаты индексированных сумм вкладов в целом было выделено 620 млн леев. На первом этапе индексация вкладов населения производится в соотношении 1 рубль к 1 лею для первой тысячи рублей по всем счетам. Второй этап индексации вкладов предусматривает выплаты в соотношении 2,5 руб. к 1 лею по счетам с остатком свыше 1 тыс. руб. для одного вкладчика.

Закон об индексации денежных вкладов граждан в Banca de Economii парламент Молдовы принял 12

декабря 2002 г. По данным Banca de Economii, на 2 января 1992 г. в Молдове было зарегистрировано в целом 1 млн 988,9 тыс. счетов, а сумма вкладов на них составила 4 млрд 137,3 млн руб. Первоначально предполагалось, что для индексации всех рублевых вкладов населения в Banca de Economii потребуется 1,7 млрд леев.

InfoMarket

Lafarge Moldova отметила 6 лет работы без несчастных случаев на производстве

Как сообщила пресс-служба компании, для достижения этой цели команда Lafarge выполнила огромную работу: были внедрены стандарты группы Lafarge по здоровью и охране труда наряду с национальным законодательством труда; прошел обмен опытом в области безопасности и здоровья со всеми сотрудниками Lafarge, проводились регулярные аудиты и отчеты об инцидентах и пр.

«Мы намерены продолжать наши усилия по улучшению безопасности труда в нашей промышленности и распространить этот аспект на перевозку строительных материалов в Молдове, которой предстоит совершенствоваться», – отметил гендиректор компании Никола Валдиночи (Nicolas Valdinoci). Напомним, за достижения в области здоровья и безопасности в 2010 г. Lafarge Moldova была принята в Клуб совершенства в области здоровья и безопасности, а в 2013 г. Lafarge Moldova вошла в Золотую лигу этого клуба. С 2013 г. достижения Lafarge признаются национальными высшими органами власти Молдовы.

Как сообщало агентство InfoMarket ранее, с 1999 г., когда Lafarge приобрела Резинский цементный завод, компания вложила более 50 млн евро в модернизацию предприятия. В 2011 г. Lafarge расширила свое присутствие в стране, открыв новую деятельность в Кишиневе. В настоящее время компания присутствует в трех точках: цементный завод в Резине, Центр тестирования бетона в Кишиневе и железнодорожный цементный терминал в Комрате. В настоящее время во всех представительствах Lafarge Moldova работают 228 сотрудников. Lafarge является лидером на рынке цемента в Молдове. Компания поставляет на рынок инновационные и дифференцированные цементы, а также широкий спектр решений и услуг для своих клиентов в строительной отрасли.

ТЕЛЕФОН ДОВЕРИЯ

Телефон доверия был создан в целях более эффективного сотрудничества с гражданским обществом по предупреждению нарушений и служебных злоупотреблений, уже допущенных или допускаемых сотрудниками Национальной комиссии по финансовому рынку, а также профучастниками, работающими на рынке ценных бумаг, страхования, микрокредитования и коллективных инвестиций.

Телефон доверия: (+373 22) 859-405.

E-mail: info@cnpf.md

НБМ: Девальвация молдавского лея по отношению к доллару США в последнее время была обусловлена рядом внешних и внутренних факторов

Как заявила журналистам в понедельник директор Департамента валютных операций и внешних связей Нацбанка Молдовы Лучия Хадыркэ, в частности, одним из главных факторов обесценивания лея по отношению к доллару США стало укрепление доллара по отношению к другим валютам на внешних рынках на фоне улучшения экономических показателей в США, а также геополитической ситуации в регионе, особенно в России и Украине, где рубль и гривна сильно девальвировались.

Кроме того, как отметила специалист, еще одним фактором девальвации лея стала ситуация на внутреннем валютном рынке, в частности, небольшое предложение валюты со стороны физических лиц и большой спрос на доллары со стороны юридических лиц. Говоря об интервенциях НБМ, Лучия Хадыркэ отметила, что Нацбанк Молдовы с начала года продал \$153 млн. В то же время, в октябре нынешнего года НБМ не осуществлял интервенций на рынке, и ситуация на нем была относительно взвешенной. Лучия Хадыркэ сказала, что сейчас на рынке достаточно стабильная ситуация, спрос и предложение на валюту практически полностью покрываются. Было подчеркнуто, что у НБМ есть достаточные валютные резервы, и в случае необходимости он вмешается. Комментируя рекордный курс лея по отношению к доллару США, представитель НБМ отметила, что национальные валюты стран региона к американскому доллару девальвировались гораздо значительно, чем молдавский лей. К примеру, если лей обесценился с начала года на 13,4%, то украинская гривна – более чем на 50%, а российский рубль – на 29%.

InfoMarket

Банки Молдовы за год увеличили ипотечный портфель на треть, доведя его до 2,3 млрд леев (\$155 млн)

Как сообщили корреспонденту агентства „ИНФОТАГ” в Национальном банке Молдовы (НБМ), сумма ипотечных кредитов, выданных молдавским гражданам, на 1 октября 2014 г. составляет 2,3 млрд леев (\$155 млн). За девять месяцев текущего года размер ипотечной задолженности по банковской системе увеличился на 21%. В конце января 2014 г. этот показатель составлял 1,83 млрд леев. По сравнению с аналогичным периодом 2013 г., когда этот показатель составлял 1,68 млрд леев, рост достиг 31%.

За год в рейтинге банков, которые являются лидерами по ипотечному кредитованию, произошли изменения. Если год назад первые три места занимали Moldova Agroindbank (398,6 млн леев), Mobiasbanca Groupe Societe Generale (311,3 млн леев), EXIMBANK – Gruppo Veneto Banca (299,3 млн леев), то на начало октября 2014 г. в тройке лидеров значатся: Moldova Agroindbank (525,4 млн леев), Moldindconbank (417,4 млн леев) и Victoriabank (187,1 млн леев).

Директор по развитию Ipoteka. MD Наталья Магарь сказала корреспонденту „ИНФОТАГ”, что с оптимизмом смотрит в будущее.

Административный совет и коллектив Национальной комиссии по финансовому рынку выражает искренние соболезнования председателю Конституционного суда Александру Тэнасе в связи с кончиной его отца, известного журналиста Константина Тэнасе.

Пусть Господь даст силы семье пережить эту тяжелую утрату!

Коллектив газеты Capital Market выражает искренние соболезнования семье Тэнасе в связи с горькой утратой известного журналиста Константина Тэнасе.

Да упокой Господь его душу!

CAPITAL Market

Периодическое издание НКФР

Индекс подписки:
Moldpres: 67770
Poșta Moldovei: PM21700
Издатель: CAPITAL MARKET I.S.
Регистрационный №:
1003600114204, 27 октября 2003 года
Учредитель: Национальная Комиссия по финансовому рынку
Административный совет:
Председатель: Юрие ФИЛИП,
Елена ВАСИЛАКЕ, Еуджениу ВИЦУ,
Зоя ТУЛБУРЕ, Надежда ФИЛИП.
Главный редактор:
Геннадий ТУДОРЯНУ
Тел.: /373 22/ 229-445
Заместитель главного редактора:
Татьяна СОЛОНАРЬ
Тел.: /373 22/ 229-335

Прием объявлений и отчетов:
capital@market.md, ziarulcm@gmail.com
Тел.: /373 22/ 22-12-87, 22-77-58
Факс: /373 22/ 22-05-03
Адрес: ул. Василе Александри, 115.
(угол бул. Штефан чел Маре)
Расчетный счет: 225139437,
ф/к 1003600114204,
КБ „Eximbank - Gruppo Veneto Banca” АО,
филиал №11, Кишинэу, BIC EXMMMD22436.

В номере использованы материалы информационных агентств „Moldpres” и „InfoMarket”.
Статьи, помеченные знаком ■, публикуются на правах рекламы.
Каждый материал, опубликованный на страницах „Capital Market”, отражает точку зрения его автора, которая может не совпадать с точкой зрения редакции. Перепечатка текстов и фотоснимков разрешается только с письменного согласия издания.

Отпечатано в типографии „Edit Tipar Grup”

Нелояльная конкуренция – основная проблема рынка страхования

Интервью с Вячеславом Гамурарь, менеджер-партнером Страхового-перестраховочного брокера "Coverins" SRL

– Как работаете брокеру на рынке страхования Молдовы?

– Совсем непросто, в условиях существующей нелояльной конкуренции как между страховщиками, между страховыми брокерами, так и между страховщиками и брокерами. Кроме того, часть операторов (брокеров) своими действиями нанесли серьёзный урон имиджу страхового брокера. Более того, установилась тенденция, я бы сказал, укоренилась традиция обвинять страховых брокеров во всех проблемах и неудачах местного страхового рынка.

– В чем Вы видите основные проблемы на рынке: в законодательстве, конкуренции или еще в чем-то?

– Главное препятствие – это, несомненно, нелояльная конкуренция, которая, к сожалению, иногда подпитывается некоторыми законодательными нормами, позволяющими проводить нелегитимную посредническую деятельность в страховании.

– Каковы особенности работы страхового брокера на молдавском рынке?

– Во-первых, это неадекватный подход к установлению комиссионного вознаграждения. Если по обязательным видам страхования страховщики выплачивают более чем щедрые комиссионные, то по факультативным видам, куда вкладываются значительные интеллектуальные и технические ресурсы, страховщики оплачивают более скромное комиссионное вознаграждение.

Во-вторых, это пассивность и опасения страховщиков в том, что касается продвижения новых видов страхования и проникновения на новые сегменты. Зато они не боятся «драться» на «тесных» сегментах рынка.

В-третьих, нежелание делегировать часть страховых операций по аутсорсингу брокерам или другим специализированным лицам.

– Компания В.А.Р. COVERINS является одним из лидеров местного рынка страховых брокеров. Что Вы можете сказать о сотрудничестве брокеров со страховщиками?

– Не могу говорить от имени всех страховых брокеров, но, насколько мне известно, существующие между страховщиками и страховыми брокерами проблемы остались прежними, и они подпитываются обеими сторонами. Каждый оператор выбирает себе в партнёры того, кто схож с ним в вопросах принципов и философии бизнеса. Несмотря на то, что наша компания сотрудничает со многими страховщиками, на данном этапе лишь с двумя страховщиками с молдавского страхового рынка – "Donaris Vienna Insurance Group" и „Grawe Carat Asigurări” – установлено по-настоящему деловое партнерство, по модели, существующей на европейских страховых рынках.

– Как Вы оцениваете уровень сотрудничества между брокерами? Солидарны ли они, или, скорее, их взаимодействие можно описать как в басне «Лебедь, рак и щука»?

– Лично я считаю, что страховые брокеры Молдовы так и не

создали профессиональную гильдию, пусть и неофициальную. Не существует ни сплочённости, ни сотрудничества. Большинство брокеров не осознают необходимость и роль профессиональной ассоциации, и предпочитают перекладывать все свои проблемы на плечи кого-то другого, нежели решать их самостоятельно. Если проанализировать поведение и степень вовлечённости брокеров в процесс решения возникающих проблем, их можно охарактеризовать несколькими словами – апатия, безразличие и беспомощность. Брокерских фирм много, соответственно, так же много и разных интересов и принципов работы. Бросив взгляд на брокерские фирмы, точнее на состав их учредителей и реальных владельцев, вы поймёте, что есть крайне мало предпосылок для существования профессионального, сплочённого и «бойцовского» брокерского сообщества. Необходимо подчеркнуть ещё одну немаловажную деталь – для малого количества брокерских фирм страховая посредническая деятельность является основной, для большинства же эта деятельность является сопутствующей другой, основной деятельности.

– Похоже, что за последние два года рынок страхования Молдовы вступил в новый этап развития, не очень благоприятный. Как Вы рассматриваете этот этап?

– Процессы, происходящие на нашем рынке, являются результатом «страусиной политики», которую вели средние и мелкие страховщики. Сообщество страховщиков никогда не реагировало на действия, которые препятствовали или ограничивали деятельность, даже на выдавливание некоторых компаний с рынка, поскольку на страховом рынке не существует коллегияльных отношений, всего лишь конкуренция. При таком положении вещей к чему удивляться, что имеют место быть тенденции монополизации рынка? Чаще всего страховщики объединяют свои усилия для изгнания какого-то оператора с рынка, будь то выражено в действиях или в бездействии – «не моя проблема, меня не касается». В то же время страховщики не выступают единым фронтом в защиту своих интересов, скажем, в отношении с автодилерами, которые вытягивают огромные суммы из страховщиков.

– Насколько молдавский рынок страхования нуждается в гармоничном развитии?

– Рынку нужна перезагрузка, которая включала бы переосмысление своей роли как страховщиками, так и страховыми посредниками; формирование совместного лобби страховщиков и профессиональных брокеров для популяризации страхования в обществе, используя все легальные методы и внедрение новых видов страхования; искоренение проявлений нелояльной конкуренции; воспитание потенциальных страхователей и перевоспитание большей части из существующих страхователей; перемоделирование или изменение существующих ныне профессиональных ассоциаций страховщиков и страховых брокеров.

– Каким Вы видите рынок страхования спустя 5-10 лет?

– Сложно делать какие-либо прогнозы или предвидеть что-либо, когда речь идёт о молдавском страховом рынке. Тем более что я уже один раз ошибся, когда сказал лет 5 тому назад, что с началом действия закона 407-XVI дела на страховом рынке пойдут на поправку. Этого в целом не произошло. Так что я ограничусь тем, что напомню вам о названии неизвестного фильма 1968 года «Доживём до понедельника». Моим ответом на этот вопрос будет: Давайте «доживём до понедельника»!

– Расскажите об основных сегментах страхования, которыми занимается В.А.Р. COVERINS.

– Портфолио COVERINS формируют добровольные виды страхования, размер которых составляет 95% от всего портфеля. Большую часть составляет страхование имущества (автокаско, сельхозриски, технические риски и недвижимость) и страхование ответственности. И в дальнейшем мы будем делать акцент на эти виды страхования, а также на перестрахование.

– По каким соображениям были выбраны именно эти виды страхования, учитывая, что «трендом» на рынке является автострахование? Или Вы не следуете моде?

– Невозможно стать настоящим специалистом в данной области, если работаешь лишь по ОСАГО и автокаско. Непременно остановившись в развитии и не сможешь развить навыки и получить знания для работы с крупными и комплексными рисками, соответственно урезав себе доходы. Компетенции и признание брокера – это работа с комплексными и специфичными рисками, предложение конкретных решений в борьбе против рисков. Думаете, что Аоп выбрал бы нашу компанию, если бы мы посредничали даже и на 30 млн леев по ОСАГО? Лично я сомневаюсь в этом.

– Недавно В.А.Р. COVERINS приняла участие в Международной конференции "Agricultural Insurance, Reinsurance & Brokerage"? Каковы Ваши впечатления от мероприятия?

– Мы участвуем каждый год в работе данной конференции, на которой собираются ведущие специалисты мировых страховых и перестраховочных компаний, некоторые из них решают очень многое в вопросах размещения сельхозрисков. Какие могут быть впечатления, когда с тобой общаются с уважением, интересом,

предлагают тебе реальные решения и инструменты для страхования и перестрахования сельхозрисков? Только позитивные. Только вот одно печально, что местные сельхозпроизводители и страховщики не нуждаются в этих решениях и предпочитают удерживать на себе огромные суммы ответственности по отношению к своим финансовым возможностям.

– А что Вы скажете о страховании-перестраховании в сельском хозяйстве в Молдове в сравнении с другими странами?

– Разумеется, есть много чему поучиться у западных партнёров, соответственно, и много что внедрять. Это относится прежде всего к принципам и качеству андеррайтинга. Законодательные нормы, регламентирующие субсидируемое страхование сельхозрисков, в РМ не хуже, чем в других бывших союзных республиках. Наше законодательство намного лояльнее к страхователям. Речь идёт о рисках, которые покрываются страхованием, а также о принципах их анализа (андеррайтинг) и акцептирования для принятия на страхование, чему страхователи (потенциальные страхователи) не придают значение. Западные коллеги недоумевают, как такое возможно, чтобы в условиях более чем лояльных андеррайтинговых принципов и возможности покрытия такого риска катастрофического характера, как «чрезмерная засуха», сельхозпроизводители не пользуются столь важным инструментом, которым является страховая защита? Довольно трудно объяснить им особенности местного менталитета.

– Летом 2014 года компания В.А.Р. COVERINS стала эксклюзивным корреспондентом компании Аоп в Республике Молдова. Что это значит для Вашей компании и для страхового рынка Молдовы в целом?

– Это честь представлять брокера, который является одним из самых крупных и представительных брокеров на мировом страховом рынке. Для нашей компании это означает подтверждение того, что мы являемся настоящим страховым-перестраховочным брокером. Что касается местного страхового рынка, не думаю, что в одночасье наладятся крепкие связи между местными страховщиками и Аоп, и, к сожалению, этому способствуют несколько причин сугубо субъективного характера – большая часть местных страховщиков считает перестрахование «лишними тратами». Более того, с момента когда мы стали корреспондентом Аоп в Молдове, мы почувствовали на себе своего рода зависть, но не профессионального характера, и не со стороны брокеров, а со стороны некоторых страховщиков. Это в очередной раз убедило меня в отсутствии зрелости на нашем страховом рынке.

– Как известно, ваша компания преджила ряд новаторских инициатив. Как часто ваши планы становятся миссией, которая невыполнима по

причине некоторых элементов молдавского рынка страхования?

– Это правда, мы не раз проявляли инициативы разного порядка, будь то внедрение стандартов отчетности между брокерами и страховщиками, или внедрение новых страховых продуктов. Проблематичнее обстоят дела с внедрением новых страховых продуктов и проникновением в партнёрстве со страховщиками на новые сегменты. Отзывчивы лишь 2-3 страховые компании, но и тут есть место для мнительности и нерешительности. Мы понимаем, что у акционеров страховых компаний свои цели и задачи, что намного комфортнее предлагать из года в год практически те же неактуализированные продукты, но добиться качественного роста лишь по автострахованию – это иллюзия. Прискорбно видеть, как большинство страховых компаний заражены вирусом «золотой лихорадки», я имею в виду борьбу за право продавать полисы «Зеленой карты», которая в конечном итоге может оставить за собой много «руин».

– COVERINS работает на рынке Молдовы с 2005 года. Скоро у вас юбилей. Какими были эти 9-10 лет? Достигли ли Вы своего апогея?

– Эти годы были одновременно и сложными, и интересными, с вызовами и успехами, с разочарованиями и новыми подъёмами. Главное то, что мы стали настоящими страховыми брокерами, нашли в себе силы придерживаться профессиональных и деонтологических принципов. Думаю, что высшей точки мы ещё не достигли, мы на пути к ней. Надеюсь, мы идём верной дорогой.

– Каковы, по Вашему мнению, будут результаты компании за 2014 год по сравнению с предыдущим годом?

– Что касается показателей по сбору страховых брутто-премий, в 2014 году были периоды, когда наблюдались как позитивные, так и негативные тенденции. Разумеется, каждый год мы ставим перед собой определённые цели, и в случае их недостижения в текущем году, мы обязательно восполним всё в следующем, 2015 году. Впереди ещё два месяца работы, которые могут значительно повлиять на итоговый результат.

– Что бы Вы пожелали своей компании? И в какие сроки?

– Мы не желаем себе любой ценой достичь первых мест в рейтинге страховых брутто-премий, который, по моему мнению, носит относительный характер. Важен не показатель собранных брутто-премий, а прибыльность, получаемую от посредничества этих премий. Наша цель – чтобы страховой портфель генерировал нам как можно больше доходов от консультационной деятельности, перестраховочных операций, соответственно, получение как можно большей прибыли. Лично я желаю нашей компании в течение следующих 5 лет достичь того уровня, когда 30% доходов компании будут составлять доходы от перестрахования и консультационной деятельности.

Беседовала
Татьяна СОЛОНАРЬ

INCE: Скромные успехи молдавского бизнеса

Экономические успехи Молдовы в конце этого года будут весьма скромными на фоне не совсем хорошей ситуации в регионе и запрета на ввоз некоторых товаров в Россию. Такие выводы следуют из анализа Национального института экономических исследований, опубликованного на прошлой неделе прогнозы экономического развития Молдовы и основные показатели за этот год.

Экономисты Национального института экономических исследований (INCE) более пессимистично смотрят на экономические изменения в 2014 году и ожидают более умеренного роста экономики, чем прогнозировалось ранее: 2% вместо 3,7%. Свои прогнозы INCE представил сегодня в рамках презентации последнего номера издания «Тенденции в экономике Молдовы».

«Внутренние ограничения на пути ведения бизнеса и, в частности, неблагоприятные внешние обстоятельства уже обусловили сокращение темпов роста промышленного производства и затронули некоторые сферы услуг», — отмечают авторы публикации.

По их словам, «политическая дестабилизация и нарушение экономической деятельности в странах СНГ, а также жесточесное ограничение доступа на российский рынок для некоторых молдавских товаров» приведет к снижению темпов роста. Рост молдавской экономики в 3,9% в первом полугодии был одним из крупнейших в регионе.

«Мы не можем ожидать такого же темпа роста, как в первом полугодии, после серии эмбарго, введенной Российской Федерацией, особенно последнего — на фрукты, овощи и мясо», — заявил МОЛДПРЕС директор INCE Александру Стратан. Он добавил, что имеется в виду минимальный прогноз, «исходя из тех умеренных темпов, которые демонстрирует экспорт», а аванс может превысить и 2%, «если продолжатся тенденции, которые демонстрирует сейчас агросектор».

«Наши прогнозы практически всегда подтверждались, в том числе в прошлом году, когда у нас был рекордный рост в 8,9%, а мы ожидали подъема в 8-9%», — сказал Александру Стратан.

В первом полугодии национальная экономика показала годовой экономический рост в 3,9%. Это хорошее достижение, если сравнивать с другими странами региона: Украиной, Румынией, Россией. Экспорт и валовое накопление основного капитала были основными факторами, которые поддерживали рост ВВП, отмечают эксперты INCE. В то же время, подчеркивают они, несмотря на эти изменения, иностранные инвестиции не спешат расти. Так, в

первой половине 2014 года чистый приток прямых иностранных инвестиций был равен нижнему пределу показателя аналогичного периода за последние 10 лет, то есть 74,5 млн долларов США.

«На фоне замедления поступления денежных переводов и роста реальных заработных плат, реальные доходы населения немалого превысили прошлогодний уровень, что обусловило явную внутреннюю потребность в первом полугодии. Колебания в объемах запасов негативно влияют на рост ВВП в этот период, а об их положительном влиянии во втором полугодии сказать сложно», — также отмечают экономисты.

Ранее министерство экономики сохраняло прогноз роста ВВП на 2014 год на уровне 3,5%. Международный валютный фонд и Всемирный банк ожидают, что рост молдавской экономики в нынешнем году составит 2%. Независимый аналитический центр «Expert Grup» прогнозирует рост в 2,1%, а в случае пессимистичного сценария — лишь 0,5%.

В ходе презентации XIV квартального исследования INCE «Тенденции молдавской экономики» (Moldovan Economic Trends) авторы анализа сообщили, что опубликованные в начале года прогнозы экономического роста в Молдове на 2014 г. пересмотрены в сторону снижения.

Основными причинами их изменений стало введенное Россией эмбарго на импорт фруктов и овощей из Молдовы, замедление в целом роста российской экономики, военный конфликт на Украине, снижение цен на агропродовольственные товары на мировом рынке, замедление темпов роста денежных переводов в Молдову и замедление внутреннего спроса. Экономисты INCE также снизили прогнозы по динамике промпроизводства с 6,8% до 3,4%, к тому же они ожидают замедления темпов роста инвестиций в долгосрочные материальные активы — до 4,6% (вместо ранее прогнозируемого показателя 5,2%).

По итогам года объем экспорта вырастет на 6,4%, по сравнению с 2013 г., и составит \$2552 млн, а импорт вырастет на 1,1% — до \$5554 млн. Экспорт, как ожидается, вырастет за счет

благоприятного сельскохозяйственного года и внешней конкурентоспособности аграрной продукции на фоне обесценивания национальной валюты. Эксперты сохранили свои прогнозы относительно темпов роста денежных переводов в Молдову на уровне 3%. Средняя годовая зарплата составит в 2014 г. 4132 лея и увеличится, по сравнению с 2013 г., на 9,7% в номинальном выражении и на 5% — в реальном выражении. Показатель экономической активности населения в целом не претерпит изменений, а уровень безработицы вырастет на 0,1 п.п. — до 5,2%.

В исследовании отмечается, что прогнозы составлены с использованием ряда прогнозов развития мировой экономики. Так, средний уровень инфляции в мире в 2014 г. составит 3,8%, цены на нефтепродукты и газ снизятся на 6% и соответственно на 2%, а цены на продовольственные товары снизятся на 6%. Темпы роста мирового ВВП в 2014 г. ожидаются на уровне 3,4%.

Авторы доклада сообщают, что в I полугодии 2014 г. инвестиционная активность замедлилась, а неблагоприятный инвестиционный климат не способствует росту инвестиций в долгосрочные материальные активы в ближайшее время. Объем сельхозпроизводства в текущих ценах, как ожидается, вырастет с 24,5 млрд до 25,3 млрд леев, однако в сравнительных ценах рост, по сравнению с 2013 г., будет нулевым. Среднегодовой уровень инфляции в 2014 г. составит 4,7%, а курс национальной валюты по отношению к американскому доллару — 13,8 лея (вместо ранее прогнозируемого курса 13,18 лея).

Что касается деловой среды, Молдова также занимает скромные позиции в рейтингах различных международных организаций и рейтинговых агентств. Это прямо указывает на структурные недостатки национальной экономики. Кроме того, вопреки существующим опасениям, индекс прогноза восприятия деловой среды на период 2013-2015 годов говорит об оптимистичных ожиданиях предпринимателей и надеждах на улучшение ситуации в последующие годы.

Виктор УРСУ

Всемирный банк: Молдова серьезно улучшила доступ к кредитам, но проблема получения разрешения на строительство сохраняется

Молдова поднялась на 10 позиций в мировом рейтинге деловой среды, обогнав даже страны Европейского Союза. Об этом говорится в докладе Всемирного банка «Doing Business 2015». Так, наша страна поднялась с 82 места за прошлый год до 63 в списке из 189 стран.

В рейтинге, составленном Всемирным банком, Молдова соседствует со следующими странами: Беларусь — 57, Ямайка — 58, Люксембург — 59, Тунис — 60, Греция — 61, Российская Федерация — 62, Молдова — 63, Кипр — 64, Хорватия — 65, Оман — 66.

Из бывших республик СССР самое высокое место занимает Грузия (15 место), за ней следуют Эстония (17), Латвия (23) и Литва (24). Казахстан занял 77 место, Азербайджан — 80, Украина — 90, а Румыния — 48.

«Это впечатляющий рывок с прошлого года. Молдова упростила процедуру открытия бизнеса путем отмены требования к минимальному капиталу. К тому же упростилась и выплата налогов для компаний за внедрение регистрационной электронной системы и выплату отчислений в фонд социального страхования», — отмечается в докладе.

Кроме того, «увеличена минимальная заработная плата, используемая при расчете платежных обязательств пошлины на окружающую среду. Более того, Молдова увеличила сумму отчислений работодателей в медицинское страхование и ввела новые требования к сдаче отчетов по налогу на добавленную стоимость», — говорится в докладе.

Положение Молдовы в рейтинге «Doing Business 2015»: — место 35 — доступность открытия бизнеса; — место 175 — получение разрешения на строительство; — место 149 — подключение к электричеству; — место 22 — регистрация собственности; — место 23 — получение кредита; — место 56 — защита миноритарных инвесторов; — место 70 — уплата налогов; — место 58 — неплатежеспособность.

В частности, в докладе Всемирного банка говорится, что за последние годы Молдова добилась заметного прогресса по разделам доступа к кредитам (+76 позиций); уплаты налогов (+35 позиций); начала бизнеса (+16 позиций); регистрации собственности (+1 позиция) и исполнении договоров (+1 позиция).

«Мы поздравляем Молдову: сегодня регулирование бизнеса намного проще, чем пять лет назад, благодаря улучшениям, в частности, в сфере открытия бизнеса, получения кредитов и выплаты налогов», — заявил Алекс Кремер, директор Всемирного банка по Молдове.

«Вместе с тем, чтобы полностью воспользоваться возможностями страны, хорошее регулирование должно перейти в эффективное внедрение. Частный сектор должен добиться предсказуемости, прозрачности и достоверности в своих ежедневных сделках с государственными учреждениями, чтобы Молдова была конкурентоспособной и освоила все выгоды от экономической интеграции с Европейским Союзом. Всемирный банк готов сотрудничать с властями Молдовы, чтобы помочь стране успешно реализовать эту повестку дня», — подчеркнул директор банка по Молдове.

С другой стороны, банк отмечает сферы, где «показатели Молдовы менее благоприятны, в их число входит разрешение на строительство, приграничная торговля и доступ к электричеству».

Кроме того, наша страна не добилась успеха в таких областях, как вопросы неплатежеспособности (-5) и защита инвесторов (-1).

В свою очередь представители министерства экономики утверждают, что по каждому из обозначенных выше проблемных секторов принимаются меры, в том числе разрабатываются поправки в действующее законодательство, находящиеся на стадии утверждения. «В результате внедрения предлагаемых поправок, в этих вопросах наступит значительное улучшение, что позволяет надеяться на изменение к лучшему занимаемых позиций в этом рейтинге», — отметил источник в министерстве.

Годовой отчет Всемирного банка Doing Business анализирует экономику 189 стран по 11 критериям, таким как ведение бизнеса, получение кредита, доступ к электросети и трансграничные сделки. В поле зрения рейтинга не входит безопасность, макроэкономическая стабильность или коррупция. Всемирный банк отмечает, что доклад этого года пользуется новыми данными и методологией в трех областях: неплатежеспособность, защита акционеров-миноритариев и получение кредита.

В докладе отмечается, что из 189 стран, анализируемых ВБ, Сингапур занимает первое место, далее следуют Новая Зеландия и Гонконг. Из европейских стран высшие места занимают Дания (4), Норвегия (6), Великобритания (8), Финляндия (9), Швеция (11), Исландия (12), Ирландия (13) и Германия (14). На последних местах рейтинга находятся три африканские страны — Эритрея, Ливия и Центральнаяафриканская республика.

Лилия АЛКАЗЭ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

об утверждении Положения о регистрации квалифицированных лиц в сфере оценки акций в Реестре авторизированных лиц

№41/10 от 22.08.2014

Мониторул Официал №261-267/1282 от 05.09.2014

* * *

На основании ст. 8 п. м) и ст. 25 ч. (2) Закона №192-XIV от 12.11.1998 “О Национальной комиссии по финансовому рынку” (повторно опубликован в Официальном мониторе Республики Молдова, 2007, №117-126 BIS), ст. 23 ч. (3) Закона №171 от 11.07.2012 “О рынке капитала” (Официальный монитор Республики Молдова, 2012, №193-197, ст. 665) Национальная комиссия по финансовому рынку

ПОСТАНОВЛЯЕТ:
1. Утвердить Положение о регистрации квалифицированных лиц в сфере оценки акций в Реестре авторизированных лиц.

2. Настоящее постановление вступает в силу со дня опубликования.
ЗАМ. ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НАЦИОНАЛЬНОЙ КОМИССИИ ПО ФИНАНСОВОМУ РЫНКУ Юрие ФИЛИП
№41/10. Кишинэу, 22 августа 2014 г.

ПРИЛОЖЕНИЕ к Постановлению
Национальной комиссии по финансовому рынку №41/10 от 22 августа 2014 г.

ПОЛОЖЕНИЕ

о регистрации квалифицированных лиц в сфере оценки акций в Реестре авторизированных лиц

Глава 1 ОБЩИЕ ПОЛОЖЕНИЯ

1. Положение о регистрации квалифицированных лиц в сфере оценки акций в Реестре авторизированных лиц (далее – Положение) было разработано на основании ст. 8 п. м) Закона №192-XIV от 12.11.1998 “О Национальной комиссии по финансовому рынку” с целью введения в действие ст. 23 ч. (3) Закона №171 от 11.07.2012 “О рынке капитала”.

2. Настоящее Положение устанавливает процедуру регистрации в Реестре авторизированных лиц (далее – Реестр), а также условия сохранения, приостановления и отзыва статуса авторизированного лица.

Для целей настоящего Положения понятие “авторизированное лицо” означает лицо, зарегистрированное в Реестре в соответствии с настоящим Положением.

Используемые, но не определенные в настоящем Положении термины, понятия и выражения, имеют значения, предусмотренные Законом №171 от 11.07.2012 “О рынке капитала”.

Глава 2 РЕЕСТР АВТОРИЗИРОВАННЫХ ЛИЦ

3. Национальная комиссия по финансовому рынку (далее – Национальная комиссия) согласно предусмотренным законодательством полномочиям исполняет функцию владельца и держателя Реестра.

4. Реестр ведется Национальной комиссией в мануальной форме в соответствии с положениями Закона №71-XVI от 22.03.2007 “О регистрах” и обеспечивает учет лиц, имеющих право проводить оценку акций.

5. Оценка акций в условия законодательства о рынке капитала должна осуществляться только лицами, записанными в Реестре.

6. Реестр содержит следующую информацию:

- 1) порядковый номер записи;
- 2) полное наименование авторизированного лица;
- 3) IDNO;
- 4) юридический адрес;
- 5) должностное лицо;
- 6) Номер телефона, факса, электронный адрес;
- 7) фамилии и имена лиц, владеющих квалификационными сертификатами в области ценных бумаг;
- 8) серию, номер и дату выдачи квалификационного сертификата в области ценных бумаг;
- 9) номер и дату решения Национальной комиссии о внесении записи в Реестр;
- 10) дату приостановления или отзыва статуса авторизированного лица.

7. Информация, хранящаяся в Реестре, раскрывается посредством официальной web-страницы Национальной комиссии.

Глава 3 ВНЕСЕНИЕ КВАЛИФИЦИРОВАННЫХ ЛИЦ В СФЕРЕ ОЦЕНКИ АКЦИЙ В РЕЕСТР

8. В Реестр вносятся юридические лица, зарегистрированные в Республике Молдова, которые соответствуют требованиям настоящего Положения.

9. Заявитель должен выполнять следующие минимальные профессиональные условия:

- 1) должностные лица и оценщики имеют хорошую репутацию, оконченное экономическое высшее образование, высокий профессиональный уровень и необходимую компетенцию для осуществления оценочной деятельности, а также должностные лица имеют и профессиональный опыт в области оценки ценностей не менее одного года;

2) осуществляют оценку в области рынка капитала в соответствии с международными стандартами оценки;

3) имеет как минимум одного оценщика с квалификационным сертификатом в области ценных бумаг;

4) не имеет непогашенной судимости.

10. Заявление о регистрации в Реестре содержит и информацию, указанную в п. 6 пп. 1) – 6) настоящего Положения. К заявлению о регистрации в Реестре прилагаются следующие документы:

1) заверенная копия решения о регистрации юридического лица;

2) заверенная копия выписки из Государственного реестра юридических лиц;

3) Список должностных лиц юридического лица и оценщиков, которые будут проводить оценку акций;

4) внутренние регламенты, предусматривающие порядок оказания услуг по определению цены акций;

5) внутренние методологические нормы, предусматривающие способ применения международных стандартов оценки;

6) декларация должностных лиц и оценщиков о выполнении профессиональных условий, указанных в п. 9 настоящего Положения, и об отсутствии судимостей, подписанная должностным лицом заявителя.

11. Внутренние регламенты, предусматривающие порядок оказания услуг по определению цены акций, указанные в п. 10 пп. 4), содержат как минимум, следующие регламентации:

1) внутренние правила внутренней организации общества;

2) процедуры оказания услуг по оценке акций;

3) нормы, относящиеся к ведению учета отчетов об оценке, составленных для клиентов по предоставляемым услугам;

4) политика конфликтов интересов и применения условий независимости в рамках оказания оценочных услуг;

5) правила рассмотрения жалоб клиентов и разрешения споров;

6) примерный договор об оказании услуг по оценке акций;

7) процедуры и меры внутреннего контроля, направленные на предупреждение и борьбу с отмыванием денег и финансированием терроризма.

12. Заявление и документы, представленные для регистрации квалифицированных лиц в области оценки акций, рассматриваются в течение 10 рабочих дней с даты представления полного пакета документов в Национальную комиссию. В случае если заявление и документы с точности соответствуют требованиям, установленным настоящим Положением, Национальная комиссия принимает решение о регистрации квалифицированных лиц в области оценки акций в Реестре.

13. В случае если в результате рассмотрения документов, представленных для регистрации квалифицированных лиц в области оценки акций, констатируется, что документы представлены не в полном объеме и/или они составлены и представлены не в соответствии с настоящим Положением, Национальная комиссия уведомляет заявителя о причине отказа в регистрации.

14. В случае изменения внесенных в Реестр данных зарегистрированного лица соответствующее лицо письменно информирует об этом Национальную комиссию в течение 10 рабочих дней с приложением доказательственных документов.

Глава 4 УСЛОВИЯ СОХРАНЕНИЯ СТАТУСА АВТОРИЗИРОВАННОГО ЛИЦА

15. На протяжении всего периода регистрации зарегистрированные в Реестре лица применяют в своей деятельности требования к оценке, установленные международными стандартами оценки, которые определяются Национальной комиссией, включая используемые источники информации, применяемые оценочные методы, содержание и порядок составления отчетов об оценке.

16. Отчеты об оценке подписываются оценщиком, владеющим квалификационным сертификатом в области ценных бумаг, и должностным лицом внесенного в Реестр лица и содержит информацию о примененных международных стандартах и использованных методах оценки с аргументацией их использования.

17. При оценке акций оценщики обязаны действовать беспристрастно, объективно и справедливо в отношении всех лиц, заинтересованных в определении их стоимости, и соблюдать ограничения деятельности и независимость оценщика, установленные законодательством об оценке.

18. Выполнение оценщиком условий деятельности и независимости подтверждается декларацией под личную ответственность при заключении договора об оказании оценочных услуг.

19. Оценщики обязаны не использовать привилегированную информацию, доступную им в связи с составлением отчета об оценке в личных интересах либо в интересах третьего лица.

Глава 5 ОТЗЫВ СТАТУСА АВТОРИЗИРОВАННОГО ЛИЦА

20. Отзыв статуса авторизированного лица возможен в следующих случаях:

1) на основании заявления об аннулировании записи, поданного зарегистрированным лицом, в котором указаны и причины подачи заявления;

2) если зарегистрированное лицо более не соответствует требованиям п. 9 и главы 4 настоящего Положения;

3) на основании решения судебной инстанции;

4) при систематическом и тяжком нарушении положений законодательства в рамках оценочной деятельности в области рынка капитала.

Систематическим и тяжким нарушением положений законодательства в рамках оценочной деятельности в области рынка капитала признаются случаи, когда присутствует как минимум одна из следующих ситуаций:

а) издано как минимум 7 решений компетентного органа о нарушении внесенным в Реестр лицом на протяжении последних двух лет положений законодательства с применением взысканий в виде предупреждения и/или штрафов за правонарушение;

б) зарегистрированное лицо допустило и/или причинило ущерб клиентам и/или инвесторам, что было подтверждено судебной инстанцией;

5) лицо было зарегистрировано в Реестре вследствие представления ложной информации или иными незаконными способами;

6) в случае ликвидации лица.

21. В случае отзыва статуса авторизированного лица соответствующая запись из Реестра исключается.

22. Повторная регистрация в Реестре лиц, исключенных на основании п. 20 пп. 1) или пп. 2) настоящего Положения осуществляется согласно их заявлению при условии, что данное лицо устранило причины отзыва статуса авторизированного лица.